

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-kasdos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Ryktér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, március 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Március 15.
- H. Vilmos császár keresztiflának eljegyzése.
- Léleplezések az új francia miniszteriumról.
- Az orosz „herceg”.
- Nyomorgó egyetemi hallgatók.
- Rovott multu közszégi jegyző.
- Megölt iparosok.
- Tarkaságok.

A kenyér Márciusa.

Arad, március 14.

A Pilvax-ról, a történelemben jutott füstös pesti kávémérésről sok részletet jegyeztek föl a visszaemlékezésekben, kutatásokban, amelyeket többnyire ép a szabadság-nap évfordulóján szoktak közreadni és felújítani. Különösen azt, milyen volt a forradalom kávéháza március 14-én, amikor az egyetemnek és az irodalomnak ifjusága a hatalmas események csodálatos megérzésében, egy lángoló nap megsejtésének lázában égett. Hol volt az asztal, az öreg, vékony fedelű billiárd, az ablakok, az ajtók. Csak egyet nem olvastunk egyetlen följegyzésben se. Voltak-e pincérek a Pilvax-ban? Bizonyos, hogy voltak s az ő egyszerű lelküket se hagyta hidegen az egyetemi ifjuságnak az ország dolgaiba nyúló, szabadságokat, jogokat hódító föllángolása. Hiszen az ilyen nagy eseteknél szemtanúnak lenni is olyan áldása a véletlennek, a melyet nem győz az illető elég hálával köszönni a sorsnak. S ha valamelyik pincérnek lelkébe a prózai előrelátás,

a jövődőlés biztos készsége férközött volna, talán ezt gondolhatta volna:

— Boldogok ti, boldogok mi. Ma forradalmat csináltok, szabadságot teremtetek, jogokat hódítottok; magatoknak, az országnak, nekünk. Holnap . . .

Es így folytathatta volna:

— Hatvanhárom év múlva a ti utódaitok konkurenciát csinálnak a mi utódainknak, s pincéreknek ajánlkoznak Strausznéhoz, Keszthelyre.

*

Ünnepzavaró, kegyeletlen dolog volt ezt a kettőt párhuzamba vonni? Hiszen március tizenötödike meg a Pilvax zaj is az egész országnak eseménye volt, a messze jövődőlésre kiható esemény. A nemes erényeknek, az önteláldozó lelkesedésnek példája. A Strauszné hirdetése pedig epizód; nem is természetesen valami, hanem eltévelyedett ötlet; talán csak a fürdői reklámnak egy esetlen módja. Ilendő e erre gondolni, amikor a hála, a szabadsághoz, jogainkhoz való ragaszkodásunk azt parancsolná, hogy ma, ezen a napon mással, mint ezekkel az eszmékkel, ezeknek az eszméknek legendás hőseivel éljünk, minden pillanatot nekik adjunk?

Lehet. De az eszméknek nem használnak az, ha új formában irunk rimtelen ódát róluk, s a hősök, apostolok nagysága nem függ attól, hogy elég sok nemzetiszínü kárpittal öveztük a mellszobraikat. Az országot megváltó napon sokkal komolyabb, fér-

fiasabb ünneplés az, ha a nemzet sorsával, a nemzet sorsát érintő jelenségekkel foglalkozunk.

Bizony nem ötlet, és nem rendszertelen dolog ez a kettő, a hogy egybekapcsolódik: a jogászok, az egyetem ifjainak sorsa az egész ország dolgát tükröztetni vissza. Akkor a szabadságnak, a jogoknak márciusa volt. A szabadság, a jog megvan; talán nem úgy, a hogy negyvennyolcban Kossuth akarta, s talán nem annyi, amennyit Petőfinek lelke megálmodott. Van szabadság és jog, a mely mégse tudja a nemzet boldogságát biztosítani. A kenyérnek gondjai nemcsak nehéz felhőként ülnek rajtunk, hanem fölzavarják a társadalmi rendet, az emberek életbeosztását. Mert a jogászok pincérkedését nem azért kell szomorúan venni, mintha az lealázó volna, s olyan kenyérkereset, a mely az egyetemi hallgató „méltóságához” nem illő, hanem, hogy ideig-óráig tartó kereset miatt, a melyre a nyomoruság készíti őket, mások, a hivatással dolgozók kenyerét veszik el.

Apró jelenség ez, — de tele van ilyenekkel a mi életünk. A jogász pincérkedik, az ügyvéd ágenskedik, a hivatalnok üzleti vállalkozásba fog, az orvos gyakran pénzzel spekulál, — és így tovább, egész a kisgazdáig, aki börszere csalatja magát. Végig az egész országon az a törekvés, a mely a maga mesgyéjén nem tud eléggé boldogulni, s a mások keresetébe, mesterségébe avatkozik, a

Az aradi vár és a város 1848-ban.

— Oláh Gyula dr. visszaemlékezéseiről a szabadságharcra. —

Az aradi polgárság 1848 előtt mindig jó viszonyban volt úgy a városban állomásozó, valamint a várban lévő katonasággal s a katonatisztek mintegy kiegészítő tagjai voltak az aradi társadalmi életnek. A családosi tiszték feleségei mind barátságos viszonyban voltak az aradi társadalom női közönségével, a nőtlen tiszteket pedig a családok is, a férfitársaságok is mindig szívesen látták. Emlékezem még, apró fiú koromban az akkor ott állomásozott vasas-németek ezredesét, egy öreg katonabácsit úgy szerettem, hogy mikor a vasasok Aradról elmentek és az öreg ezredes bucsulátogatásait téve, szüleimtől is elbucsuzott, nagyon érzékenyen megsirattam a jó „öbesterbácsit.”

A vasas-németek után dzsidások jöttek Aradra, ezredesük báró Léderer volt. Léderer ezredesnek a felesége Tisza leány volt, Tisza Lajos bihari adminisztrátornak a nővére. Ez a Tisza-leány egy szikrát sem volt pöffeszkedő, sőt nyájas jó modorával mindenkit lekötöleztet és mindenki tiszteletét kivívta.

Léderer ezredes rövid ideig volt Aradon, utána Blomberg báró lett a Schwartzberg-dzsidások ezredese, a ki egész az 1848-iki szabadságharc bekövetkeztéig az aradi társadalom-

ban és Arad polgáraival jó ismeretségben és a legjobb viszonyban élt.

A várórség tisztjei is az aradi társadalomban éltek. Berger báró tábornok várparancsnok, Siliák ezredes térparancsnok s ezek család agjai, valamint a vár órségéül szolgáló Dom Miguel ezred tisztjei jóformán minden szórakozásukat az aradi társadalmi élet körében találták fel.

Ilyen előzmények után, ilyen társadalmi és hatósági viszony mellett egészen természetes, hogy a független magyar kormány megalakulásának első időszakában az aradi vár- és az aradvárosi helyórség parancsnokai egyáltalában nem helyezkedtek ellentétbe sem a magyar kormány rendelkezéseivel, sem az aradi polgári hatósággal, sőt maguk is résztvettek az új közviszonyok első berendezéseiben. A szerb felkelést akkor ők is a törvény és törvényes hatalom ellen való fellázadásnak tekintették, s azért a várból a várórséget képező Dom Miguel ezredhez tartozó gyalogság nagy része, a városból pedig az ott levő dzsidások a magyar kormány rendelkezése folytán mentek a rács lázadók ellen. Gaál László Dom Miguel ezredbeli kapitánynak is a katonai hatóság engedte meg, hogy az aradi nemzetőröket katonailag kiképezze és begyakorolja.

Ez a bizalmas viszony olyan feltétlen volt, hogy midőn a vár órségéül szolgáló Dom Mi-

guel gyalogság nagyobb része a rács lázadók ellen a Bánátba ment, Berger báró tábornok felhívta Arad város hatóságát, hogy tekintettel a várórség csekély számára, úgy a városban azon órségekre, melyeket eddig katonák láttak el, nemzetőrök kirendelése iránt intézkedjék, valamint a várba is naponkint megfelelő nemzetőrség vonuljon be az ott szükséges várórségi szolgálat teljesítésére.

Ezt a felszólítást az aradi nemzetőrök valószínű lelkesedéssel fogadták. Különös örömet okozott az Gaál László őrnagynak, már akkor az aradi nemzetőrség parancsnokának, mert ez a nemzetőrség katonai elismerése volt a mindig cöpfös osztrák katonai parancsnokság részéről. Minden nap kivezényeltek egy csapat nemzetőrt, a kik egyik tisztjük vezetése alatt dobszó mellett vonultak be a várba; egy másik csapatot a két sóház őrzetere vezényeltek ki naponta, valamint a posta és egyéb kincstári hivatalok és állampénztárak őrzését is a nemzetőrök teljesítették.

Az őrszolgálatot teljesítő nemzetőrök felváltása mindig délutáni négy órakor történt. A felváltásra kirendelt nemzetőrök mindig délutáni három órakor gyülekeztek a városház előtt és Gaál László őrnagy az elindulás előtt mindig szemlét tartott felettük és katonásan apróra megvizsgálta, hogy felszerelésük rendben legyen. Természetes, hogy mi, az akkor

mások kenyereből harap le egy darabot a maga étvágyának csillapítására.

Az új márciusnak, az új nemzetmegváltásnak hőse a kenyér szomorú problémáit kell, hogy megoldja, annak békóit kell, hogy tágítsa, enyhítse. S talán komolyabb ünneplés az erre való intelem, mint a jóhiszemű és lelkes, de mégis csak elröppenő beszéd, jeles költők verseinek följutása. A kenyérnek márciusát kell sürgetni; s ha a hazafiság hatvanhárom év előtt fenségesebben, gyönyörűbben, a lelkeket jobban megdobbantóan nyilatkozhatott meg, a mának hazafisága, becsületes, erős hazafisága az, hogy mindenki azon dolgozzék, lelkesedjék és törődjék: ebben az országban mindenkinek legyen meg a maga kenyere s ha meg van, azzal érje be és senki se szoruljon, senki se vágyjon arra, amiből más kénytelen élni ebben a hazában, ebben a nem elég szabad, de még kevésbé jómódu hazában. +

Március 15.

— A nemzeti ünnep Aradon. —

*

Ma este a március 15-iki évforduló alkalmából zenés takaródó volt. Zenekar járta be a várost fáklyások vezetésével. Oriási közönség sétált a menet utvonala mentén. A főutat szegélyező házak ablakait kivilágították.

A holnapi ünnepségre vonatkozólag a következő felhívást kaptuk:

1848. március 15-ikének, nemzetünk újjászületésének évfordulója alkalmából Arad sz. kir. város tanácsa és polgársága folyó évi március 15-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében, 11 órakor pedig Kossuth Lajos szobra előtt nemzeti ünnepélyeket rendez, melyekre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok tisztviselőit, az iskolák tanárait, tanítóit, valamennyi egyesület tagjait és Aradváros n. é. közönségét tisztelettel meghívja: Varjassy Lajos polgármester.

*

való gyereksereg, naponta ott voltunk, nagy érdeklődéssel néztük, hogy kik mennek a várba, kik mennek sélházakhoz, s akinek apja, vagy bátyja az őrség között volt, az elkísérte azt az őrséget egész a rendeltetési helyéig. A kirendelés felváltva az otthon levő századokból történt. Emlékezem, hogy nagy éljenzés volt akkor, mikor a város népszerű polgármestere: Török Gábor mint nemzetőr köztisztviselő ment őrségre a csapatjához.

Atyám is mint nemzetőr kétszer volt így kirendelve. Egyszer a várba és egyszer a sélházakhoz. Mind a kétszer csaknem az egész 24 órát én is ott töltöttem az illető őrházban. A várban a nemzetőrökre a két kapubejárat őrzése volt bízva; továbbá az ugynevezett főőrhely a várparancsnok lakása előtt; a bástyákon való őrszolgálatot a várban volt rendes katonák látták el. Az őrséget nappal két óránként, éjjel egy óránként váltották fel.

A város és a vár között ez a békés viszony szeptember elejéig tartott. A bécsi kamarilla azonban erősen dolgozott s iparkodott a magyarországi várakat a saját céljaira lefoglalni. Ezekben a várakban mind osztrák érzelmű tábornokok voltak a parancsnokok s azért a kamarilla könnyen érte el a célját. Az aradi vár főtisztjeit: Berger tábornokot, továbbá Blomberg és Siriák ezredeseket könnyen megnyerték és így már szeptember elején megkezdődött a feszült viszony a város és a vár között.

A feszült viszony nagyon udvarias levélvál-

A városháza nagytermében lefolyt ünnepély után az összes testületek, a tanuló ifjúság és a nagyközönség Kossuth Lajos szobra elé vonul, ahol az ünnepély második része lesz megtartva.

Az iskolák igazgatóságait, valamint az egyesületek vezetőit kérjük, hogy a menetben zászlóik alatt szíveskedjenek résztvenni.

(Az ünnepély sorrendje.)

A városháza disztermében. Reggel 10 órakor kezdődik az ünnepély, a melynek sorrendje a következő:

1. Megnyitó, elmondja: Kovács Vince.
2. „Himnusz“, Wágner József dr. tanár vezetése mellett énekl: a főgim. és kereskedelmi ifjúság egyesített férfikara.
3. „Március 15.“ irta: Ábrányi Emil, szavalja Heppesné Harmath Józsa urasszony, az aradi nemzeti színház művésznője.
4. Kuruc dalok énekl: Cseh Ferenc színművész, zongorán kíséri Tillger Árpád karmester.
5. Ünnepi beszéd, elmondja Krenner Miklós dr. tanár.
6. „Rákosi szántó a török alatt“, irta Kisfaludy K., megzenésítette Wágner József tanár; énekl: az egyesített ifjúsági férfikar.

(Kossuth Lajos szobra előtt.)

A közönség zeneszó mellett megkerüli a József főherceg-utat és a szobor elé vonul.

1. Kuruc nóták tárogatón előadva.
2. *Ima*, Szántó Péter tanár vezetése mellett énekl: a Ferenc-téri polgári fiúiskola 350 dalosa.
3. *Nemzeti dal*, irta: Petőfi Sándor, szavalja: Beregi Sándor az aradi nemzeti színház művésze.
4. *Ünnepi beszéd*, elmondja: Párcz Béla dr.
5. *Farkas Lajos az a. cs. e. v. műhelyének ifjúsága nevében koszorút helyez a szoborra.*
6. „*Talpra magyar*“ énekl: a Ferenc-téri iskola ifjúsága.

(Egyesületek, testületek, iskolák ünnepe.)

A március 15. évforduló alkalmából ünnepet rendeztek vagy rendeznek holnap a következő egyesületek, testületek, iskolák stb.

Meghívó. Az Aradi Nemzeti Munkapárt

saját helyiségében — régi Lloyd — március hó 15-én, szerdán este 8 órakor március 15 emlékére — a napot Varjassy Lajos dr. fogja méltatni — társas vacsorát rendez. Egy teríték ára itallal 4 korona. Előjegyzések eszközölhetők a Nemzeti Munkapárt Aradi Körében, valamint ifj. Klein Mór és Weisz Leó cég könyvkereskedésében kitett íveken.

Felhívás a „Kossuthasztaltársaság“ tagjaihoz! Tagtársaink! Oltárvatás lesz március 15-ikén! Felavatják az oltárt, melyet társaságunk munkássága, városunk közönsége támogatásával és áldozatkészségéből a hazaszeretettel emelt. Kossuth Lajos szobra előtt rendezi városunk hivatalos köre március 15-ikének ünnepét, e felemelő érzés kötelességünké teszi, hogy e néhány órára emelkedjünk a nap magasztosságához, megjelenésünkkel mi is szaporítsuk azok számát, kik a szabadság eszméjét Kossuth Lajostól elválaszthatatlannak tudják, hisz örömmel láthatjuk, hogy Arad egész népe e dicső oltáron, a hazaszeretet szent tűzét éleszti. Ott legyetek. Schwarcz Zsiga titkár, Nagy Kálmán elnök.

Az Aradi Autonóm Katolikus Kör március idusának emlékeztetést szépen sikerült ünneppel ülte meg ma este. A kör hatalmas termét zsufolásig megtöltötte az előkelő publikum, amelynek soraiban különösen hölgyek voltak nagyszámban. Az ünnepség hat órakor vette kezdetét, s programja a következő volt: Lavotta szerelme, vonósnégyes az Ocskay brigadérosból, előadták Köpf Kálmán, Polgár Gy. Ödön dr., Such János és Neuman Emil. A művészi precizitással előadott zeneszám osztatlan tetszést váltott ki a publikumból. Ezután Najmányi Gitta szavalta el Ábrányi Emil „Mi a haza?“ című költeményét meglepő biztossággal, szünni nem akaró tapsoktól kísérve. Kotetszky Vilma saját szerzeményű hangversenydarabjait játszotta el zongorán. A közönség tomboló tetszésnyilvánítással ünnepelte a nagytehetségű művésznőt. Nagy Orbán dr. tartotta az ünnepi beszédet. Majd Pásztor József bájos kis színművét a „Március 15“-ét adták elő nagy hatás mellett. A szereplő személyek a következők voltak: Öreg honvéd Polgár Gy. Ödön, unokái Kohányi Zelma és Hendl Béla. A darabban előforduló énekszámokat Szablóczky János karnagy vezetésével a Máv. dalegylet adta

tással kezdődött. Berger báró tábornok várparancsnok átírt a városi tanácshoz, hogy miután a városi polgárok a közege szüreti munkával nagyon el lehetnek foglalva, a várkapu őrzése alól felmenteni a nemzetőröket és addig, míg elegendő katona lesz a várban, csak a főőrhely ellátására kér naponta 15 nemzetőrt.

Erre a levélre a városi tanács is udvariasan válaszolt s kijelentette, hogy az aradi nemzetőröket kötelességük teljesítésében a szüret közeledése nem zavarja, s a várban az őrségi szolgálatot teljes készséggel ellátja. Még akkor nap is 36 nemzetőrt vezényeltek a várba, de mikor a várba beérkeztek és az előbbi napon bement őrséget akarták felváltani, a várkapukhoz a várban volt katonaság legényei jöttek s a várparancsnok rendelkezésre hívatkozva, a kapuk őrzését átvették, az új őrségből csak 15 nemzetőrt tartottak ott a főőrségnél, a többiek pedig visszaküldötték.

Ez, amint az adatoknak utána néztem, szeptember 14-én történt, tehát akkor, amikor már szélteben beszéltek, hogy az országban levő katonaság vezérő főtisztjei nem megbízhatók, mert azok a lázadókkal részint titokban egyetértenek, részint pedig nyíltan hozzájuk állanak. Azért a várparancsnoknak ez az eljárása gyanút keltett. Török Gábor polgármestert már akkor kinevezte a miniszterium Arad, Osnád, Csongrád és Terontál vármegyék területére a sereg élelmezési kormánybiztosává s így ő csak keveset tartózkodott Aradon, s a helyettes polgármesteri tisztet Hajka Döme első

tanácsos töltötte be, aki összehívta a városi tanácsot és mert akkor távirat még nem volt, sürgős küldönccel, ahogy akkor mondani szokták, stafétálisan értesítették a felmerült gyanus körülményről a kormányt.

A gyanu csakhamar valóvá bizonyult. Másnap reggel a várparancsnok átiratot küldött Aradváros tanácsához, melyben az aradi nemzetőröknek a várban eddig tett szolgálatait megköszönve, kijelenti, hogy őket a további szolgálattól alól felmenti. Az előző napon őrségre bentmaradt nemzetőröket már a várbeli katonák váltották fel. Ezek a nemzetőrök elmondták, hogy a várparancsnok a vár mikalakai kapuját bezáratta és befalasztatta, az ő kijövetelük után az Arad felől való várkaput is bezáratta és a kapu hidját felvonatta.

Az aradi vár körül, a sáncokon kívül eső területen szép magas, öreg jegenyefák voltak, mint a hogyan a katonai helyiségeken szokott lenni. Az aradi vár fennállása óta nem volt védelmi állapotba helyezve s így a vár építése után ültetett jegenyefák már akkor mintegy 80 évesek voltak s ezen idő alatt szép vastag törzsűvé fejlődtek és a Marosnak a város felől való oldaláról nézve valóban szép látványt nyújtottak. A várkapuk bezárása után Berger tábornok nagy számu, leginkább ujaradi napszámot állított munkába és elkezdte a szép fasorokat kivágnatni. Az aradi polgárok gyakran sétáltak ezen szép fasor árnyékában és midőn híre ment, hogy a vár körül kivágják az „alét“, nagy sokaság gyűlt a Maros partjára és onnan

elő. Az ünnepség befejeztével társasvácsora volt, amelyen sokan vettek részt.

Az „Aradi Ipartestület“ t. tagjait felhívjuk, hogy a mai ünnepségeken való résztvétel céljából d. e. fél 10 órára a testület székházában gyülekezni sziveskedjenek. Onnan testületileg vonulunk a városházára. Az elnökség.

A „Mészáros- és hentes szakcsoporth“ t. tagjait kérem, hogy d. e. fél 10 órára az ipartestület székházában gyülekezni sziveskedjenek, hogy onnan testületileg felvonulhassunk. Glück Károly elnök.

A főgimnázium Petőfi önképző-köre szerdán rendezi a már előre óriási érdeklődést keltő ünnepélyét. Az ügy összeállításra, mint tartalmára nézve érdekes műsor a következő: 1. Unger: Magyar nyitány, előadja az ifjúsági zenekar. 2. Ünnepi beszéd. Mondja: Boros Gábor VIII. oszt. tanuló. 3. Haydn. Vonósnégyes. Előadják Aufrecht Gusztáv VI. oszt. tanuló, Wiener Ernő VI. oszt. tanuló, Such János VIII. oszt. tanuló és Kárpáti Károly III. éves tanítónövendék. 4. Ábrányi: Keresem az Istent. Szavalja: Kovách E. VII. oszt. tanuló. 5. M. G. Roger: Oiseaux Legers. Énekli: Meglits Lajos VIII. oszt. tanuló, zongorán kíséri Gaál Elemér VII. oszt. tanuló. 6. Novella. Irtó és felolvassa: *. 7. Nachez: Magyar Variációk. Hegedűn előadja: Berger Károly VIII. oszt. tanuló, zongorán kíséri: Unger Mór zenetanár. 8. Ábrányi: Koldus. Szavalja: Balla Ferenc VII. oszt. tanuló. 9. Liszt: Magyar Rapszódia II. sz. Zongorán előadja: Gaál Elemér VII. oszt. tanuló. 10. Farkas Imre: A vén cigány. Melodráma. Szavalja: Issekutz Mihály VI. oszt. tanuló, zongorán kíséri: Goldzieher F. VIII. oszt. tanuló. 11. Mozart: Symphonie. Koncert. Előadják: Aufrecht Gusztáv VI. oszt. tanuló és Such János VIII. oszt. tanuló, zongorán kíséri: Unger Mór zenetanár. 12. Unger: Egy kellemes kirándulás. Előadja az ifjúsági ének- és zenekar. Az ünnepély délután fél 5 órakor kezdődik a liceum dísztermében. Beléptidíjak 1 korona, illetve 50 fillér. A rendezőség kéri az igen tisztelt közönséget, hogy az ünnepélyen pontosan jelenjen meg.

A Marosillyei Iparosok Köre, amely Hunyadmegye nemzetiségi vidékén a magyar nemzeti eszme egyik legerősebb harcosa, Szarvady Mihály a kör agilis elnöke vezetésével megünnepeli március 15-ikét. Dél előtt 10 órakor istentisztelet lesz, mely után az iparos olvasóköri

11 órakor a következő programmal folyik le az ünnepség. 1. Himnusz, énekli a közönség. 2. Nemzeti dal Petőfitől, szavalja Kroll Albert. 3. Ünnepi beszéd, tartja Károlyi József ügyvéd. 4. Szózat, énekli a közönség. Délben társas ebéd. Este Benke István „Mindnyájunknak el kell menni“-című hazafias színművet adják elő a következő szereposztással: Sebes János falusi tanító - Bauer Viktor, Józsi és Juliska gyermekei - Gaál Albert és Simon Ilonka, Kató árva - Holczinger Teréz, Vad Lőrinc - Szilágyi Albert, Imre bácsi - Csányi Ferenc, Kis Márton esárdás gazda - Andrassy Béla, Kisné - Ligeti Mariska, Kis Bandi perátus - Nagy Gyula Dóka, Csiesza cigányok ifj. Holczinger Józsi és Nagy Gyula, Horvát katonák - Milán Dusan és Leisch Mátyás, Honvédek - Szarvadi Mihály és Csányi Ferenc, Rákóczy szelleme - Gaál Albert

SPORT.

+ Érdekes sport esemény játszódik le vasárnap e hó 19-én a nagyerdő mellett. A magyar atletikai szövetség megbízásából rendezik az Aradi Testgyakorlók Köre (volt Postás-egylet) 1911. évi mezei futó kerületi bajnoksági versenyt. Előreláthatólag az Aradi, Temesvári, Szegedi, Nagyikindai Atletikai Klubbek és az Aradi Testgyakorlók Köre csapata, mintegy 35-36 egyén áll starthoz, hogy a 10 kilométeres távon melyik csapat jön be előbb. Melyik csapat a legkisebb pontszámot éri el az lesz az 1911. évi bajnok csapat. A pontokat a beérkezési sorrend állapítja meg. Az elsőnek beérkező egyén szintén bajnoki címet fog viselni tekintet nélkül arra, hogy csapata bajnok csapat lesz-e. Tavaly ezt a versenyt Temesvárott rendezték, ahol az idejű rendező egyesület nyerte el az 1910. évi bajnokságot, viszont az egyéni bajnokságot Bukovinszki János T. A. C. nyerte el. Az idén Bukovinszki az Aradi Testgyakorlók színében indul. Azonban az idejű egyéni bajnokság kérdése egészen nyílt kérdés maradt. Belépő díj nincs. Így mindenkinek módjában fog állni a kiesinyített maratoni futásban győnyörködni. A bajnok csapat részt fog venni e hó 25-én Budapesten az országos mezei futó versenyen és tekintve az egyesületek által rendszeresen folytatott traininget, ott is meglepetést okozhat. Itt említjük fel, hogy a M. A. K. és a B. E. A. K. között folyó hó 5-én tartott mezei futó versenyt a szövetség megsemmisítette azért, mert a futók nem a kijelölt pályán futottak. Aradon papirháncsal lesz az uttest megjelölve, azonkívül Brunhuber Ferenc lovon fogja a futókat vezetni, így a fenti eset elő nem fordulhat.

iak felszerelve, kitűnő új fegyverekkel voltak ellátva és valamennyien iskolázott debreceni polgárok és polgárok fiai voltak. Ruházatuk rövid atillából, magyar nadrágból és fekete pörge-kalapból állt; a pörge kalapon széles piros szallag volt, melynek két vége a pörge kalap karimájából kilógott. A katapultakon levő vörös szalagról nevezték őket piros-pántlikásoknak.

Ezek között a debreceni önkéntesek között volt Gazdag János debreceni polgár is, ki atyámnak gyermekkori barátja, debreceni diák-társa volt. Ő nem hagyta magát elszállásoltatni, hanem Szecsey nevű öccsével és piros-pántlikás fegyvertársával jött egyenesen hozzánk, mind a ketten nemesak atyámnak, de az egész családnak nagyon kedves vendégei voltak. Gazdag atyámmal egykoru, már 48 éves volt, de azért ruganyos, jókedvű, kedélyes, jó-módu debreceni polgár volt. Szecsey pedig 19 éves ifjú volt. Azóta sem láttam nálánál szebb fiatalembert. Gyönyörű szabályos, kissé barna arc, serkedező bajusszal és szakállal s ehhez a szép ifjú archoz sűrű, göndör fekete haj járult; nem volt magas, de vállas, megtermett alakkal bírt.

Ők ketten voltak a mi vendégeink. Ebéd után és vacsora után szüleim elbeszélgettek Gazdag bácsival, a fiatalabb Szecsey azonban korra nézve közelebb állt hozzánk gyerekekhez s azért inkább velünk, különösen velem, mint serdültebb fiúval foglalkozott. Nagyon élénken

II. Vilmos császár keresztfiának eljegyzése.

— A német uralkodó beszéde. —

Távirati tudósítás.

Berlin, március 14.

Érdekes eljegyzést ülték Bredov Arthur gróf örnagy házában vasárnap este. Vilmos császár megjelenésével tüntette ki a családi ünnepélyt, mert a vőlegény Alvó von Alvensleben hadnagy, az ő keresztfia, aki feleségül fogja venni Bredov Severa grófnőt. A vőlegény édesanyja a császárnak jóbarátjáné volt, édesapja pedig a német birodalom urának kedvelt vadásztársa.

A császár azelőtt is igen gyakori vendég volt a családnál, melynek birtokai Neugatterslebenben fekszenek s mikor a ház uráné meghalt, ő maga emeltetett neki emlékéhez méltó mauzoleumot. 1900. december 19-én avatták föl a siremléket és az ünnepélyen megjelent a császári család teljes számban. Emlékezetes az a beszéd, amelyet az uralkodó az elhunyt fiához intézett s amelyről akkor rendkívül sokat vitatkoztak a lapok. Minthogy a beszéd nyilvánosságra jutott, szövegét illetékes helyről sohasem cáfolták meg, autentikusnak kell azt elfogadni. Alvensleben gróf őt fiához szóló intelem volt ez és a mostani vőlegény, aki akkor tizenhat esztendő volt, a legfiatalabb sarja a családnak és így időszerű felujítani a császár sajátos és érdekes szavait, amelyek mélyen véssődtek be azok emlékébe, akikhez intézte:

— Fiúk! Én, mint a ház barátja, boldogult anyátok emlékére komoly szavakat akarok hozzátok intézni. Anyátok, akit én nagyon tiszteltem, angyal volt a szó szoros értelmében. Ős-régi, tiszteletreméltó nemzetségből származtok, amely híres államférfiakat, kiváló tábórnokokat és egyéb derék férfiakat adott a hazának. Fiúk, én tudom, hogy valamennyietek könnyűvértiek vagytok! Gondoljátok meg, hogy olyan atyátok van, aki sok szerencsétlenséget ért meg, aki jó, de nem fényes viszonyok között él és hogy ti az életet nem foghatjátok fel a könnyű oldaláról. Meg kell kísérelnetek, hogy a magatok erejéből váljatok emberekké. Tartásotok szem előtt mindig, hogy „noblesse oblige“. Szolgálatok rangbelieteknek azzal a példával, hogy egyszerű viszonyokban is előkelő lehet az ember. Tartásotok lehetőleg össze, s hozzátok apátokra és családokra dicsőséget. Szükségem van ilyen

sajnálkozva nézte, hogy a tulsó parton hogyan dőlnek ki egymás után a szép, csaknem százados nyárfák.

A városi hatóság azonban ezt a dolgot nem ilyen idilli szempontból fogta fel. Tudta, hogy ez azért történik, hogy a vár bástyájáról a város egész területét látni lehessen és így nyilvánvaló volt, hogy a vár védelmi állapotba helyezése nem egyéb, mint előkészület a város ellen való támadásra. Azért most már nem ment Pestre a kormányhoz és a küldöttség vitte magával a városi tanács sürgős felterjesztését.

A kormány felismerte a helyzetet, belátta, hogy Arad városnak és vidékének a megvédelmezésére nem elég az a hat század aradi nemzetőr és hat ágyú, a mivel a város rendelkezik és Aradon megfelelő sereg összehozása iránt intézkedvén, annak parancsnokául Máriássy János örnagyot nevezte ki. És így Aradon egyszerre két örnagy volt: Máriássy tőrparancsnok és az Aradon szervezendő külön hadtest vezére és Gaál László, az aradi nemzetőrség örnagya.

Csakhamar megérkeztek a békési önkéntesek, a kiket Aradon szereltek fel és gyakoroltak be honvédeké. Azután jött egy csapat szatmári nemzetőr, a kik már teljes felszereléssel és fegyverzettel bírtak. Vége szeptember utolsó napjaiban megérkezett Zurich százados vezérlete alatt 300 debreceni önkéntes, az úgy nevezett „piros-pántlikások“. Ezek kitűnően vol-

emlékezem azokra az időkre. A piros-pántlikásoknak sok dolguk volt. Ha őrségre nem voltak kirendelve, akkor már kora reggel gyakorlatra mentek. A gyakorlótér ott volt a temető mögött. Ezeket a gyakorlatokat mindig végig néztem. Rendszerint hazulról a gyülekezés teréig és a gyakorlat után hazáig Szecseyvel együtt mentem.

Körülbelül három hétig volt a két piros-pántlikás a mi kedves vendégünk. Egy este sokáig kellett őket várunk a v-csorával. Jó késén érkeztek haza. Gazdag bácsi elmondta, hogy hajnalban indulnak Lippára, mert most jött az értesítés, hogy arról graniciárok jönnek a vár őrségének a szaporítására, azok elé mennek, azokat fogják visszaverni. Apám megjegyezte, hogy az nehéz feladat lesz, mert azok a graniciárok begyakorolt, régi katonák.

— Az mindegy — felelte Gazdag bácsi. — A debreceni ember nem fél senkitől, csak az uristentől.

Mikor olvastam Bismarck heregneke a berlini parlamentben mondott azt a világhírűvé vált mondását, hogy „A német nemzet nem fél senkitől, csak az uristentől“, eszembe jutott, hogy ezt a mondást én már hallottam sok esztendő előtt a debreceni piros-pántlikás köztitűz Gazdag bácsitól a debreceni polgárra alkalmazva.

Valóban korán reggel indulnak. Az egész család talpon volt. Nagyanyám reggelivel és utra való eleséggel látta el kedves vendégein-

emberekre s a fiamnak, ha ő kerül sorra, még inkább. Őseink egyszerű emberek voltak, nehéz időkben éltek, az ellenség az országban volt, mi szerencsésen túl éltük ezeket az időket, de meg kell gondolnunk, hogy ilyen idők visszatérhetnek. És én remélem, ti valamennyien egyszer kiváló államférfiakká, vagy katonákká váltok, s hogy valamennyien ezt a célt el is fogjátok érni.

Fiúk! Adjatok kezet nekem arra, hogy nem éltek erőtelenen tul.

Az eljegyzési ünnepen a császár rövid beszédet mondott, melyben visszaemlékezett eme szavaira és büszkén emlékezett meg, hogy elhangzott tanítása nem volt hiábavaló.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi román nőegyesület vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését, amelyen Oncu Miklós dr.-né elnökölt. A közgyűlés programjának legjelentősebb pontja az új román polgári leányiskola építésének ügye volt. A mozgalmat ez irányban az egyesület két évvel ezelőtt indította meg és célja az, hogy a jelenlegi elhanyagolt iskola helyébe, internátussal kapcsolatos modern épületet emeljenek. Az iskola céljaira országos gyűjtést indítottak. Oncu Miklós beszámolt a gyűjtés eredményéről. E szerint az egyesületnek jelenleg 200.000 korona áll rendelkezésére. Oncuné kifejtette, hogy ez az összeg csak abban az esetben elegendő, ha a telekhez ingyen jutnak. Azt indítványozta, hogy az egyesület forduljon Papp I. János püspökhöz és kérje, hogy ajándékozza az egyesületnek a püspöki aula melletti üres telkét. Ha ez megtörténik, akkor az építéshez már pár hónap múlva hozzákezdhetnek. Ha azonban a püspök nem találná teljesíthetőnek a kérést, akkor tovább kell folytatni a gyűjtést addig, míg az összeg a háromszázezer koronát el nem éri. A közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul az elnök indítványát és azt elfogadta. Oncunét, akinek eszméje volt az új leányiskola építése és akinek fáradozása folytán két év alatt oly jelentős összeg gyűlt össze, lelkesen ünnepelték a gyűlés folyamán. Érdekes, hogy az összeggyűjtött összegnek a felét, százezer koronát egy dúsgazdag romániai földbirtokos Joan Stroiescu adományozta. A nőegyesület június

ket, apám pedig jó kovaszincsi borral töltötte meg kulacsait. Az eltelt alig három hét alatt úgy összeszoktunk, hogy érzékenyen bucsuztunk el a csatába induló derék pirosántlikás barátainktól. Ambar még kora hajnal volt, de azért atyám és én elkisértük őket a gyülekezés helyére.

Nem messze volt. A főtéren sorakozott az egész tábor. Sokan voltak. Elöl állottak a pirosántlikások, azután aradi, békési, csanádi nemzetőrök; voltak ágyuk is s azok mellett az aradi polgári tüzérek teljesítették a szolgálatot; voltak velük lovas nemzetőrök is. Máríássy őrnagy szemlét tartott az egész sereg felett és azután elindultak a pirosántlikások parancsnoka, Zurich kapitány vezérlete alatt a radnai uton — Lippa felé.

Néhány nappal később a déli idő tájban egy egész csoport szekér állt meg házuk közelében a templom oldala mellett. Mindenik szekéren sebesült nemzetőrök voltak, kik között két pirosántlikás is volt. A szekerek azért álltak ott meg, mert a sebesültekkel jött őrmester elment az ott közel levő térparancsnoksághoz jelentkezni és a további parancsot átvenni.

Atyámmal együtt lementünk a sebesültekhez, akik elmondták, hogy Lippán nem találtak ellenséget, mentek tovább a temesi oldalra s Angyalkut község mellett Rukavina ezredhez tartozó gyalogok, meg dzsidasok ágyuk-

folyamán tárgysorsjátékot fog rendezni, a gyűjtés eredményesebbé tétele végett.

(*) A II. kerületi jótékonycélu „Damjanich” asztaltársaság e hó 9-én este 8 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Kéretnek a t. tagok minél nagyobb számban megjelenni. Az elnökség.

Leleplezések

az új francia miniszteriumról.

— A milliomosok kormánya. —

(Párisi levelezőnkől.)

Páris, március 14.

Az új francia miniszterium bemutatkozása és a bukott kormány távozása foglalkoztatja még mindig a francia főváros lakosságát. Azonban nem valami nagy politikai szempontból foglalkozik a sajtó oly sokat ezekkel az államférfiakkal, mert a régiakkal nincs miért törődnie, az újakkal szemben pedig a francia sajtó mindig bizonyos ideig tartózkodó álláspontot szokott elfoglalni. Intim és apró vonásokat ró egybe a szellemes karcolat-író, akinek hatáskörébe utalja a lap szerkesztője a lemenő és felkelő „napokat, holdakat és csillagokat.”

Pichon, a bukott külügyminiszter, aki a francia köztársaság és a távoli kelet között is tudott érdekszövetséget létesíteni, egész életében arra vágyott, hogy utazhassék. Mert tudniillik, hogy a hatalmas miniszter még sohasem látott tengert és szilárd elhatározása, hogy végre hajóra ül és felkeresi vágyainak netovábbját, Szicília szigetét. Feleségével együtt kel utra, egy Földközi-tengeri utazásra bérelt jachton.

Briand, volt miniszterelnököt az orvosai szünetén tengeri utra küldték. Briand sohasem volt valami nagyon egészséges ember és az utolsó hónapokban teljesen leromlott. Már pedig nagy szükség van az erőre, mert az egykor szocialistavezér egy gazdag polgári nőt fog elvenni feleségül, hogy ezáltal is közelebb kerüljön polgári körökhöz. A házasságnak azonban egy kis akadály állja az útját: az az *intim viszony, amelyet az ex-miniszter már régebbi idő óta egy szép színésznővel tart fenn.* Minthogy „Briand Egeriáját” egész Páris ismeri, nem követünk el indiszkrétciót, ha róla szólnunk. Tengeri utjáról visszatérve, Briand előseréli nyolcszáz frankos szerény lakását, Páris legelőkelőbb negyedében fejedelmileg berendezett lakással. A kormányválság idején megbizta egyik bizalmasát, hogy a Troca-

kal jöttek velük szembe. A magyar sereg megállta a helyét, megütközött a németekkel, megverte, visszakergette őket; ők is az angyalkuti csatában sebesültek meg.

— Hát Gazdag Janesi barátomnak nem történt baja? — kérdezte atyám az egyik pirosántlikás sebesültől.

— Bizony szegény Gazdag uram rosszul járt — felelte szomorúan sebesült.

— Hogy-hogy? — kérdezé atyám.

— Ugy történt az instálom, hogy kiállítottak bennünket vorpostnak. Gazdag uram volt a legelső. Egyszer csak rágtat felénk egész csomó ulánus. Mondtuk Gazdag uramnak, hogy jöjjön az utjából, tömörüljünk, de ő azt kiáltotta vissza, hogy „ötet oda állították, ő inkább meghal, semhogy a helyét elhagyja”. Meg is halt. Szembeszállt egymaga az egész csapat ulánussal s azok a puskájukkal ölték meg. De azután mi közibük lőttünk s a vezető tisztjük holtan bukott le a lováról. Az ulánusok közül is elesett egynehány, a többi elszaladt. A mi lovasaink kergették, szabdalták őket.

Szegény Gazdag bácsi! Igazat mondott: ő nem félt senkitől. Sirva mentem haza s vittem meg a szomorú hirt. És szegény Gazdag bácsit úgy megsirattuk, mintha a legközelebbi rokunk le t volna.

déro közelében béreljen számára három-négyezer frankos lakást. Ez megfelelt a megbízásnak és Briandnak annyira megtetszett, már a leírás után is, a lakás, hogy aláírta a szerződést, anélkül, hogy azt megtekintette volna. Sokat beszélnek Párisban erről a házberről és megjegyzik, hogy Briand pénzügyi viszonyai nagyon megjavultak a „szocialista-korszak” óta.

Annyi pénzt azonban még sem harácsolhatott össze a bukott miniszterelnök, mint amennyivel a köztársaság új vezetői dicsekedhetnek.

Monis miniszterelnök, aki atyja cognac-üzletét vezette ezideig, többszörös milliomos és hasonló kaliberű „politikusokból” állította össze a kabinetjét. A sajtó el is nevezte az új miniszteriumot, tekintettel annak plutokráciájára, „Monisteriumnak”, célozva arra, hogy angolul a pénz money (moni).

Berteaux hadügyminiszter, a harmadik köztársaság legnagyobb politikai stéberje, tőzsdeügynök és a pénzvilágban tíz millióra becsülik. Az Elysée közelében gyönyörű palotája és egy még szebb villája van. Rossz nyelvek azt állítják, hogy ez a tetőtől talpig „népember” ebben a villában két fogadó-helyiséget tart: az egyik fényes eleganciával van berendezve, ebben fogadja a magához hasonlókat; a másik rendkívül szerény, majdnem szegényes, a „választó polgártársak” részére.

Delcassé szintén a saját palotájában lakik, de nem veti meg a bérkaszányákat sem. Van neki vagy egy félucot, és a tengerészeti miniszter arról nevezetes, hogy roppant szigorú rendet tart házaikban és ha a lakók nincsenek megelégedve a gyakori stájerrelással, rövid uton távozhathatnak.

Caillaux pénzügyminiszter huszonkét vállalatnak részint igazgatósági, részint felügyelőbizottsági tagja és olvasatlan pénzeket rak zsebre évente. Különben most igen rosszul megy a pénzügyminiszter urnak. A napokban elvesztette a feleségét, de nem a halat, hanem egy válópör által. Nem lehet azt mondani a francia sajtóról, hogy valami diszkrét lenne és ha mégis csak két sort szentelt az új pénzügyminiszter házassági pechjének, ez a magyarázata, hogy nem szabad a francia lapoknak a válópörökről hosszú tudósításokat.

A válópör természetesen már akkor megindult volt, mikor Caillaux ismét hatalomra került. A jövedelmi adóról szóló törvény gyűlölt megteremtője három évvel ezelőtt kelt egybe egy elvált asszonnyal. A házasság szerencsétlen volt, és a házastársak csakhamar elhagyták egymást. Caillaux megindította a válópört, de a felesége ellenkérésével támadta meg, amelyben válás esetére évi 36000 frank penziót követelt. A szokásos békítési kísérletek eredménytelenek voltak és a pör rendes útjára került. Ha a legutolsó kormányválság előtt be lehetett volna fejezni, akkor Caillaux ur valószínűleg kimerítően megindokolta volna válókérését; mint miniszter azonban restellte, hogy szennyest a nagy nyilvánosság előtt mossa tisztára. Ügyvédje kijelentette, hogy eláll az asszony kútlenységének bizonyításától s ezért a bíróság a férj hibájából bontotta fel a házasságot s az asszonynak 18000 frank évi járadékot ítél meg.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — —	161
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Rovott multu

községi jegyző.

— A csanádmezei közigazgatás botránya. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4.

A magyar közigazgatás tekintélyének öregbítését egyáltalán nem segíti elő az a botrányos állapot, amely a szomszédos Mezőkovácsházán uralkodik most. Egy ottani nagyiparos, Róth Salamon háboruba keveredett Harsányi Gyula mezőkovácsházai jegyzővel, aki a hivatalos apparátus igénybevételével ezer apró tüzsurással igyekezett tudtára adni az iparosnak, hogy a községben az isten után egyenesen a jegyző következik.

Harsányi Gyula ellen hosszú idő óta folyik fegyelmi eljárás amiatt, mert elősegítette, hogy a járásból tömegesen vándorolhassanak ki a polgárok Amerikába. A közvélemény esodálattal látja, hogy a jegyző fölttes hatósága vonakodik ítéletet hozni ebben a fegyelmi ügyben. Róth Salamon sok adattal szolgált a hatóságnak e fegyelmi vizsgálat során; többek között azt is bebizonyította, hogy Harsányi Gyula közokiratot hamisított, rovott multu ember és mint ilyen nem viselhet köztisztviselői állást, nem lehet egy község értelmiségének vezetője. Miután Harsányi teljes erejével s nagy műfelháborodással tiltakozott ama vád ellen, hogy ő büntetett egyén, hát Róth beszerezte róla ezt az okmányt:

A gyulai kir. törvényszék fogházfelügyelőségétől.

Törzskönyvi kivonat.

Harsányi Gyula elítéltről.

Törzskönyv, év szám	1891—227.	Születési helye, Utolsó lakhelye	Endrőd	Vallása	református	Foglalkozása	Büntető bíróság
I. II. III. bírói ítélet száma	1883. 38446. 40410. 1889. 1890. 1891.	Büntetés helye	Endrőd	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Főszolgabírói iratok	Gyulai kir. törvényszék
Büntetés neme és tartama	2 heti fogház	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Foglatkozása	Büntető bíróság
Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Foglatkozása	Büntető bíróság
Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Büntetés kezdete vége	1891. 1891. aug. 17. aug. 31.	Foglatkozása	Büntető bíróság

Jegyzet: Gyulán, 1910. évi december hó 5-én.

A hivatalos másolat hitelességéről.

Halász Sándor,
kir. fogházfelügyelő. P. H.

459—1911 kig. A gyulai kir. ügyészség fogházfelügyelője átküldi Harsányi Gyula volt endrődi lakos, jelenleg mezőkovácsházai községi jegyző törzskönyvi kivonatát.

Végzés.

A törzskönyvi kivonatnak másolatban csatolása mellett utasítom Mezőkovácsháza község elöljáróságát, hogy a törzskönyvi kivonat adatait a községnél vezetett rovott multuak nyilvántartásába vezesse át és annak megtörténtét hivatalunknak 8 nap alatt jelentse be.

Miről Mezőkovácsháza község elöljárósága és Róth Salamon mezőkovácsházai lakos. — aki a törzskönyvi bejegyzést kérte — jelen végzéssel értesítettnek. Mezőkovácsháza, 1911. febr. 17. Kővér, főszolgabíró.

Ez a kinos vizsály nem nélkülözi természetesen a humoros epizódot se. Róth Salamonnak a leánya mennyasszony, a jövő hónapban lesz az esküvője. Minthogy Harsányi jegyző egyuttal anyakönyvvezető is, tehát Róth azzal a kérelemmel fordult Jakabfy csanádmezei főispánhoz, hogy rendeljen ki leánya esküvőjéhez egy nem rovott multu anyakönyvvezetőt. A főispán még nem felelt erre a beadványra. A közigazgatás természetében rejlik, hogy Róth Salamonéknál esetleg majd már a keresztelőre is készülődnek, amikor megérkezik a döntés az anyakönyvvezető ideiglenes kirendeléséről.

Még egyet: a mezőkovácsházai községében egy adóügyi irnok működik, akit sikasztás miatt jogerősen vád alá helyeztek. A törvény úgy rendelkezik, hogy az ilyen embert hivatalából fel kell függeszteni. Harsányi azonban nem engedi el az adóirnokot. A bojtornok tudvalevőleg erősen ragaszkodnak egymáshoz...

TÖRVÉNYKEZÉS.

A budapesti apacsvezér.

— Freystädtler zsarolója. —

Távirati tudósítás.

Budapest március 14.

Egy szelidképű, öklömmnyi legényke állt ma Budapesten a bíróság előtt, tiszta szánalom volt reá nézni. A nyomor leritt az arcáról s mégis, tudva azt, hogy ez a vézna kis ember félelmetes „apacsvezér“ gyanánt akart szerepelni, megmosolyogni való volt s ettől kezdve kómikus hatást tett.

A vádlott esete ismeretes. Néhány hét előtt az ismert budapesti milliomos, Freystädtler Jenő lovag egy fenyegető levelet kapott. A levél, miután hosszú bevezetésben filozofált a földi javak egyenlőtlen megosztásában, ebben a pontban csucosodott ki:

Önök milliói vannak, én nyomorgok. Ön a millióihoz csak hamis uton juthatott. Küldjön hát nekem 1000 koronát, különben a halál fia. És ha a rendőrséghez fordulva, engem tám sikerül is ártalmatlanná tennie, — van még 19 társam. Majd ezek végeznek velem! A budapesti apacsvezér.

Freystädtler lovag ennek dacára a rendőrséghez fordult, de családok gyanánt a pénzt elküldte a kívánt helyre, a budai „Szarvas“-kávéházba, ahol aztán két detektív lefűlelte a zsarolót: Hochedlinger Károly szijgyártóságát, a már említett apró emberke személyében.

A mai tárgyaláson megkérdezte Füzesséry elnök a váolottat, aki alig mert mukkani.

— Bűnösnek érzi magát?
— Nem én, nagyságos uram.
— Hát nem maga írta ezt a zsaroló levelet?
— De igen, hanem a nagy nyomor vitt rá, se munkám, sem enivalóm nem volt.

— Hogy jött a pénzszerzésnek erre a furcsa gondolatára?

— Egész nap ott lézengtem a munkaközvetítő-intézetben hiába. Este pedig, mert semmi más „élvezetre“ szert tenni nem tudtam, odahaza egy ponyvaregényt olvastam.

— És ebben bukkant erre a bolond ötletre?

— Igen.

— De azt, ugy-e, nem ott olvasta, hogy — épen Freystädtler lovaghoz forduljon? (Nagy derűtség.)

Kihallgatta még a törvényszék Brock Oskárt, a lovag titkárát, kinek Freystädtler átadta volt a levelet, hogy „intézte el.“ És ő egyenesen a rendőrségre ment.

A bíróság, meghallgatván Strache kir. ügyész vádindítványát, Hochedlinger Károlyt zsarolásért, azonban alkalmazva a 92. §-t, két havi fogházra ítélte. Enyhítő körülménynek vették a vádlott nagy nyomorát és a — naivságát.

Az ítélet jogerős.

§ A székelyhidi mandátum. A Székelyhídon megválasztott Fráter Loránd mandátuma ellen a kisebbségben maradt párt tudvalevőleg petícióval támadta meg. A mai tárgyaláson, amely a Kuria I. választási tanácsa előtt folyt le megállapították, hogy a 15 kérvényező közül 14 elállott a kérvénytől és csak egyetlen aláíró Szilágyi Mihály tartotta fenn a petíciót. A megtámadott képviselő védője Tetétleni Ármin dr. alaki kifogást tett azon a címen, hogy a megmaradt aláíró nincsen a választók névjegyzékében felvéve és nem azonos a szavazattal bíró Szilágyi Mihályval. A Kuria az alaki kifogást elutasította. Ezután a kérvényező meghatalmazottja ismertette a petíció tartalmát. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Elutasított kegyelmi kérvény. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék, majd pedig a tábla Novotny József városi törvényhatósági tagot a Temesvár-erzsébetvárosi Takarékpénztár ellen elkövetett rágalmazás miatt két heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerőssé válván, Novotny kegyelmi kérvényt nyújtott be, amely ma érkezett le, még pedig kedvezőtlen elintézésel. A király ugyanis a kegyelmi kérvényt elutasította.

§ Döntött a Kuria a cseklézi perben. A Kuria első polgári tanácsa ma délben hozott ítéletet abban az ügyben, amelyet gróf Eszterházy Károly indított a cseklész-szempei hitbizomány megszerzésére. A Kuria a két első bíróság ítéletét feloldotta, azzal a megokolással, hogy az alsóbíróságok nem döntöttek abban a kérdésben, vajjon a felperes Eszterházy gróft megilleti-e egyáltalán a várományosi jog. Ennél fogva a Kuria utasítja a nyitrai törvényszéket, határozzon előbb abban a kérdésben, hogy Eszterházy Károly grófnak van-e várományosi joga.

§ A herceg házassága. Harmadéve egy olasz herceg jött Budapestre s miután a rangjához illő előkelő hotelben szállt meg, hamar közhírré tette, hogy szüksége van — egy kis zsebpenzre. A hercegnél, akinek Pandolfi Jenő a neve, sorra jelentkeztek az ügynökök s akadt nemsokára hitelező is. Hogyne, mikor ő hercegsége, a szárnyra bocsátott hírek szerint milliós házasság előtt állt. Horn Gusztáv ügynök járt közbe és szerzett özvegy Kordina Károlynétól 9400 korona kölcsönt, a pénzzel pedig Pandolfi Jenő herceg eltűnt. Miután Kordináné feljelentette, később külföldön letartóztatták s ideszállították Budapestre. A feljelentés elmondta, hogy a herceg és ügynöke megtévesztették a panaszosnőt, aki abban a hitben volt, hogy Pandolfi milliomos házasság előtt áll és a kölcsönt hamar-

san visszafizeti. Hónapokig ült a herceg az alkotmány-utcai fogházban s ez alatt az idő alatt a védője, Dési dr. keresztülvitte, hogy a herceg olaszországban élő családja 6000 koronát küldött az ügy rendezésére, jelezve egyúttal, hogy maga Pandolfi ágrólszakadt szegény ember. Kordináné elfogadta a felajánlott összeget s miután a panaszát visszavonta, tegnap szabadlábra helyezték a herceget. Ma pedig a vádtanács, mely Langer táblai bíró elnöklésével tárgyalta az ügyet, megszüntette az egész ellene folyt eljárást.

Az orosz „herceg.”

(Székhámos egy budapesti orfeumban.)

Távirati tudósítás.

Budapest, március 14

Egy fővárosi előkelő mulató direktorát a napokban az előadás megkezdése előtt pár perccel a telefonhoz hívták. Az igazgató ragyogó arccal hagyta el a fülkét. A budapesti orosz főkonzulátusról értesítették, hogy a cár egyik rokona Leistenburg herceg inkognitóban látogatásával fogja megtisztelni az orfeumot és erre a célra egy jó páholyt kér, lehetőleg a szinpad közelében.

A direktor boldogan ujságotla mindenfelé a hirt aztán elindult megfelelő páholyt keresni, azonban egyetlenegy se talált. Már veszedelmesen közeledett a látogatás ideje és még mindig nem volt páholy. A direktor végre kinos zavarában bement egy páholyba, ahol két gazdag lipótvárosi ur ült. Kérte őket fogadják be páholyukba az orosz nagyurat. A lipótvárosi urak szíves készséggel egyeztek bele. Hogyne, hiszen nem mindennap ülhetnek együtt orosz hercegekkel, a direktor pedig frakkot húzott és kiment az előcsarnokba, hogy elkalauzolja az orosz nagyurat.

Kilenc óra után pár perccel egy magas szőke óriás jelent meg a mulató előcsarnokában. Kifogástalan frakk volt rajta, a gomblyukából egy kis vörös szallag tündökölt ki. A direktor hozzálépett és franciául kérdezte Leistenburg herceghez van-e szerencséje. Az igenlő válasza zavartan mentegetődzött és elvezette a herceget a lipótvárosi urak páholyába. Az orosz hercegnek ez ellen nem volt kifogása, sőt azt mondta, hogy örül miszerint a lovagias magyar nemzet két fiával megismerkedhetik.

Bemutatkozás után élénk beszélgetés vette kezdetét. A herceg nagyon nyájas, közvetlen és leereszkedő volt. Előadás után néhány orfeumhölgygel szeparéba vonultak és reggelig mulattak. Mikor fizetésre került a sor, a herceg egy nagy erszényt vett elő, amelyben esupa nagy orosz bankjegy volt.

— Tessék csak hagyni udvariaskodott az egyik ur. Itt ugye tudják ezt felváltani.

A herceg csak hosszas rábeszélés után engedte meg, hogy a két ur egyenlítse ki a csehket. Hálából elkérte arany óráikat, briliáns kövekkel kirakott címerét belevésése.

— Hol lakik fenséged? Érdeklődtek a lipótvárosiak.

— Az orosz főkonzulnál, válaszolt a nagyur és szívesen vette, amikor az egyik ur felajánlotta neki automobilját. Az orosz konzulátusnál a herceg leszállott és becsengetett, előbb azonban másnapra ebédre hívta meg vendéglátóit, akik hálásan rebegtek köszönetet a megtiszteltetésért.

Akármenyit csengetett is azonban a herceg, a kaput nem nyitották ki.

— Ugy látszik a kapus sok vutkit ivott — jegyezte meg bosszankonva a cár rokona. Eh, csak nem fogok rá várni! Gyerünk uraim a Hungáriába!

Igy is történt. A Hungáriánál a herceg bucsut vett barátaitól és eltűnt a szállóban.

A lipótvárosi urak másnap délben frakkban megjelentek az orosz főkonzulátuson, ahol azonban se az ebédéről, se Leistenburg hercegről semmit se akartak tudni. Hosszu orral a Hungáriába siettek, ahol szintén nem tudtak a cár barátjáról.

Erre aztán rájöttek, hogy egy vidám székhámos üzött velük tréfát. Minthogy azonban a tréfacsináló az aranyóráikat is elvitte, megbiztak egy detektivet, hogy nyomozza ki a „herceg”-et. Azt hamarosan megmagyarázta a detektiv a kíváncsiaskodó uraknak, hogy az orosz konzulátuson egyszerűen azért nem nyitottak kaput, mert a székhámos csak markirozta a csengő megnyomását. A nyomozás azonban eredménytelen maradt.

Vasárnap aztán a detektiv egy hirt olvasott az egyik bécsi lapban, amely a budapestivel azonos esetről számol be. A székhámos az egyik bécsi orfeumban is fellépett és két arany-szelencét panamázott ki. A detektiv ma felutazott Bécsbe, hogy a rendőrséggel közösen kutasson a furfangos család után.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Bánk bán, opera. Március 15-ikének emlékére diszeloadás. (C. bérlet.)

Csütörtök: Hercegisasszony, operett. (C. bérlet.)

Péntek: Ismeretlen táncos, vígjáték. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Szombat: Ismeretlen táncos, vígjáték. (B. bérlet.)

* **Bánk bán.** A legnagyobb magyar zeneszerzőnek, Erkel Ferenc születésének századik évfordulóját kegyeletesen ünnepelte meg az aradi Nemzeti Színház. Elővette a nagy komponista egyik örökszép operáját, Bánk bánt és gondos betanulásban hozta színre a nevezetes évfordulón. Ritkán van alkalmunk Erkel operáit hallanunk, hiszen a magyar királyi Operaházban is eseményszámba megy egy-egy Bánk vagy Hunyady László előadás, kétszeres érdeme tehát Szendreynek, hogy megragadta a jubileális alkalmat és színrehozta az izig-vérig magyar dalművet. Gondos, szép előadásban adták Bánk-bánt. A sikerből a legnagyobb rész Wlassák Vilmat és H.-Fekete Arankát illeti, akik tudásuk legjavával gyönyörködtették a közönséget. Wlassák Melindája kiforrott művészi alakítás és Fekete Aranka Gertrudja is a legnagyobb dicséretet érdemli. Ottó szerepében Huszár aratott tapsokat. Dicséretesen állta meg helyét Bánk szerepében Cseh Ferenc. Legjobb igyekezettel látta el nem kis igényű szerepét és már az is dicséretére szól, hogy ezt a nagy feladatot vállalta. A közönség rokonszenvesen fogadta Cseh produkcióját. Kitűnő Tiborc volt Polgár Sándor, Ladiszlav mint Petur és Biberch szerepében Herold. A zenekart Tilger Árpád vezényelte nagy művészettel. A rendezésért Kulcsárt illeti dicséret. H. G.

* **Színészek közgyűlése.** E hó 21-én ismét összejönnek a színészek Budapestre az ország különböző részéből, hogy meghányják-vessék bajaikat s hogy megvizsgálják a nyugdíjintézet számadásait. Ezekben a számadásokban ezúttal igen öröndetes javulás állott be. Szilágyi Vilmosnak, a Vigszínház érdemes tagjának támadt az az ötlete, hogy a külföld példájára a magyarországi színházakban is be kellene hozni a jegypótdíjakat. Az ige testté lón és rövid néhány hónap alatt több mint 50 ezer korona folyt be e címen a nyugdíjintézet pénztárába. Hogy a színészek közgyűlésén mindig sok a terv, ez természetes. De soha még annyi javaslat nem került a közgyűlés asztalára, mint most fog. A legrokonszenvesebb Heltai Jenőnek, az aradi Nemzeti Színház tagjának egy rövid javaslat, mely így szól: mondja ki a közgyűlés hogy a jegypótdíjak révén a nyugdíjak április

1-től 100 százalékkal fizetendők ki. Egy fővárosi napilap, amely tévesen Heltai Nándornak, a nyugdíjgyűlés pénztárnokának tulajdonítja a javaslatot, ezt a következőképen méltatja: Ennek az embernek, úgy látszik, helyén van a szíve. Látja azt a kétségbeesett helyzetet, azt a végtelen nyomort, melyben ezek a szegény emberek vannak, ezért tette meg indítványát, amely szép is, becsületes is. Az orsz. színészegyesület 1910. évi mérlege 1,781,101 K 8 fillér tiszta vagyont mutat ki. Evi jövedelme (csupán a nyugdíjszázalékokból is) elég arra, hogy a nyugdíjat fennakadás nélkül fizethesse. A kamatok és egyéb jövedelmek révén 165,811 koronát csatoltak már az elmúlt évben is, mint felesleget, az alaptökéhez. Hozzá lehet most számítani 70 ezer koronát a pótfillérekből. Tehát igenis van fedezet arra, hogy az intézet a rendes nyugdíjat végre, valahára folyósítsa. E helyett azonban a tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy elég lesz 5 százalékos emelni. A befolyt és még befolyó pótfillérek akkor lesznek legméltányosabban felhasználva, ha a régi színészek sanyaru sorsán segítenek általa. Ez a pénz nem a mostani színészek jövedelméből, vagy helyesebben: a fizetéséből lesz kiszakítva, ezt a közönség adozza. Ha a színészek eddig azzal érveltek, hogy a régiek kevesebb percentet fizettek a nyugdíjra s így őket kevesebb nyugdíj illeti meg, tán volt némi igazuk; de a pótfillérek egyenlő mértékben illetik úgy az öregebbeket, mint a fiatalokat. Nagyon helyesen tenné tehát a tanács, ha megkorrigálná határozatát és csatlakoznék Heltaihoz, aki mellett nemcsak a méltányosság szól, de a közönség is.

* **Bánk bán.** Holnap, március 15-ikén a szabadság napjának emlékére a szintársulat diszeloadást rendez. Ez alkalommal Erkel Ferenc hatalmas dalműve, a Bánk bán kerül színre.

* **Szoknyanadrág a színházban.** Csütörtökön az aradi szinpadon is megjelenik a szoknyanadrág. Az igazgatóság Lehár Ferenc operettjét, a Hercegisasszony-t tűzte ki előadásra. Ennek az operettnak a címszerepét Diósi Nusi játssza. A primadonna a Hercegisasszony csütörtöki előadásán szoknyanadrágban jelenik meg a színházban.

* **A velencei kalmár az Urániában.** (Novelli-Shylock.) A legtökéletesebb színművészet mesteri alakításában gyönyörködhet szerdától kezdve a közönség az Urániában. Ekkor mutatják be Shakespeare egyik halhatatlan remekművét A velencei kalmárt, melyben Shylock szerepét a világ legnagyobb tragikus színésze Erméle Novelli játssza. Olyan magasrendű műélvezetszámba megy ezt a csodás művészt játszani látni, hogy Arad város műértő közönsége bizonyára sietve ragadja meg a kínálkozó alkalmat, hogy a nagy tragikust ebben a felséges szerepben megismerhesse. Shylocknak az uzsorás prototípusnak példátlan megismerősítője Novelli, akinek Shylock alakításáról kőteteket kitevő tanulmányokat írtak a bírálók. A többi szerepet Jessicat, Lorenzot, Bossaniot és Antoniot is a legkiválóbb olasz művészek játékában látjuk meglepően. A mozgófényképészet valóságos diadala ez a kép, mert a felvételeket a Shakespeare által megjelölt helyeken Velencében természet után vették fel, szóval a tragédiát nem szinpadon, hanem magában Velencében játszották le. A szenzációs képet a fényes új programmal három napig tartja műsoron az Uránia. 175.

* **Március tizenötödike az Apollóban.** Március idusának megünnepléséből az Apolló-színház is kivészi részét. Szerdán este a fél kilenc órai előadásban bemutatja Hentaller Lajos az 1848. című történelmi drámáját, amelyben a kiváló szerző élvezhető stílusban foglalja meg a szabadságharc mozzanataival. A színesen megírt szöveget másfél száz vetített kép illusztrálja. Az Apolló-színház az esti előadás helyárait, dacára, hogy Uránia-darabot mutat be, nem emeli föl, hogy a diákok s a szegényebb sorsú emberek is megtekinthessék a kiváló művet. A délutáni előadásokon új érdekesítő mozgófényképműsor kerül bemutatásra. Az új műsor elsőrangú attrakciókból van összeválogatva. A természetutáni felvételek közül meg kell emlékeznünk Karnac romjairól, amely valósággal szenzációszámú menő látványosságot nyújt. Szép Fülöp tragédiája című kép megrázó drámát mutat be. Hasonló nagyszabású drámája kevés volt a kinematografiának. A bohózatok szintén elsőrangúak. 177

Nyomorgó egyetemi hallgatók.

— A rektor a jogász-pincékről. —

Távirati tudósítás.

Arad, március 14

Végéhez ért a jogászok, a pincérek és a keszthelyi koresmárosné körül támadt vitakozás. Tisztázták az eszmék. Doleschall dékán nyilatkozatával ellentétesen *Genersich* rektor tegnap a Segítő-Egyesület ifjúságának a jogászpincérségre vonatkozóan körülbelül ezeket jelentette ki:

— A munka valóban nemesít. Nem látok abban semmi szégyent, ha jogászok pincéreknek mennek, vagy akármilyen más tisztességes módon keresik meg a kenyerüket. Volt már rá eset, hogy orvosnövendékek mentek el dolgozni ügyvédi irodákba, mindenki ott keres kenyeret, a hol tud, a hol tisztességes munkáját megfizetik.

Igy a rektor. Mindenesetre dicséretes, illetőleg természetes felfogás. Utbaigazítás néhány tétovázónak, mert a nagy többség ugyanis beállt volna pincérnek, vagy másnak, hogy kenyerét megkeresse. Szép szólásokkal nem lehet jóllakni.

Nem bizony. Hogy ez így van, hogy az egyetemi hallgatók közül a nyomor sokakat a pincérnél jóval alantasabb foglalkozások elvállalására készítet, azt mi se bizonyítja jobban az alábbi levélnél, melyet egy IV. éves joghallgató intézett egy fővárosi lap szerkesztőségéhez:

— Mint praematurus kerültem fel a budapesti egyetemre. Anyagi körülményeim arra kényszerítettek, hogy mellékkereset után nézzek. Kezembe vettem érettségi bizonyítványomat és tele bizalommal nekivágtam az utcának. Ellátogattam hivatalokba, gyárakba, intézetekbe és mindenütt munkáért könyörögtem. Meg se hallgattak csak rámutattak a kifüggesztett táblára: „Állástkeresők nem fogadtatnak!” Előkelőbb helyeken a titkárnak bejelentettem, hogy személyes ügyben óhajtok a főnökkel beszélni. Csak végignézett a kopott külsőmön és ridegen ezt felelte:

— Személyes ügyekben nem fogad a főnök ur!

Mikor elmondtam, mi járatban vagyok, megint csak ezt a választ kaptam. A megaláztatástól és az éhségtől féldrülten bolyongtam az utcán. A legkétségbeesett tervek forogtak agyamban. Két hónapig valósággal koplaltam. Egy délután beültem a kávéházba negyven fillér volt az összes vagyonom. Megittam egy csésze kávé, aztán megvizsgáltam a fogasokat. A jó isten erőt adott, hogy a rettenetes kísértésnek ellent tudjak állni. A rendőri krónika a megmondhatója, hogy nem a kleptománia hanem a nyomoruság viszi rá az intelligens művelt fiatalembert arra, hogy egy kétségbeesett pillanatban leemelje a fogasról a más kabátját.

Mikor megszabadultam a kísértéstől, elhatároztam, hogy napszámos munkát fogok vállalni de csak titokban, nehogy feljelentsenek. Hogy az éhségtől fel ne forduljak, elmentem hókaparónak, de csak éjjel; nappal félttem, hogy ismerősök látnak meg. A munkában nem voltam egyedül. Tíz hasonlósorsu szerencsétlen proletárja a szellemi életnek dolgozott melletttem. Egész éjjel dolgoztunk, hogy megkeressük azt a két koronát, ami a létfenntartásra kellett.

Ismerek egyetemi hallgatókat, akik még ennél is alacsonyabb munkákat végeznek, persze titokban. Könnyű a társadalomnak kritizálni, hogy ez, vagy az a munka nem illik az

egyetemi polgárhoz, az éhes ember nem válogatós. A pincéri foglalkozást szívesen vállaljuk, és teljesen megelégszünk, ha oly tekintélyre és vagyonra tehetünk szert az életben, mint sok a pincérsorból kikerült előkelő szállótulajdonos vagy vendéglős. Kérem a tekintetes szerkesztőséget ne közöljék a nevemet, könnyen megtörténhetnék, hogy nyíltságomért kicsapnának az egyetemről. Ezt pedig nem akarom. Ugy érzem, meg van a lelkemben a hivatottság érzete, mely felveszi a harcot minden nyomorusággal.

Megölt iparosok.

— Véres harc a rendőrökkel. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 14.

Kettős halállal végződő harc folyt le ma este a főváros közelében lévő Budafok utcáin. A csatározás két kötekedő természetű iparos rakoncátlankodásából keletkezett. Az iparosok megtámadták egyik társukat, akinek segítségére siettek a rendőrök. A hatóság fegyveres embereit is attakkal fogadták a garázda emberek, akik közül kettőt agyonlőtt az egyik rendőr.

Az izgalmas csata részletei ezek:

Bayer Károly pallér és Bayer Ferenc asztalos már tegnap megkezdték az ivást a budafoki koresmákban. Ma folytatták a részegeskedést és estefelé betértek a *Templomhegyi* vendéglőbe. Amíg odáig értek, minden élő lénybe belekötöttek az utcán. A *Templomhegyi* vendéglőben billiárdozott *Szik* Sebestyén fodrász, akit a két Bayer fiu minden ok nélkül bántalmazott. A fodrász látta, hogy teljesen elázott emberekkel van dolga, egyszerűen otthagya a vendéglőt. A részeg alakok azonban utána iramodtak *Kenc* Károly iparossal együtt és el is fogták az ijedtében futásnak eredt fodrászt. A két Bayer ütlegelni kezdte *Sziket*, míg *Kenc* távolabbról nézte a tusakodást. Egyszerre csak elkiáltotta magát *Bayer Ferenc*:

— Elég lesz öcsém; most már menjünk vissza a vendéglőbe, ott verjük meg mindenkit. *Bayer Károly* azonban más véleményen volt és kijelentette testvéreinek, hogy nem engedi magát zavartatni a gyönyörű munkában.

— Ha sokat okoskodsz — mondta — te is kaphatsz!

Ezzel kikapta a kését és előbb a borbélyt, majd pedig a saját testvérét szurkálta össze. A verekedést azután a két fivér egymás között folytatta, míg *Sziknek* sikerült gyorsan eliramodni.

Közben megérkezett a csataterre *Prim* Lipót és *Biegel* Ignác rendőr, akik csöndre utasították a garázdálkodó embereket. A két fivér erre a rendőröknek rontott és *Bayer Károly* többször mellbeszurta *Prim* rendőrt, aki összeesett, *Bayer* pedig hirtelen megugrott. *Bayer Ferenc* ekkor a másik, még épen maradt rendőrt akarta ártalmatlanná tenni és segítségül hívta ehhez a munkához a távolban álló *Kenc* Károlyt. *Biegel* csakugyan hamar a földre is teperte a két erős ember és néhány késszurást ejtettek rajta. A földön fetrengő *Biegel* rendőr elővette nagy revolverét és erejének végső megfeszítésével támadóira lőtt. A golyó *Bayer Ferencet* mellbe találta. Az erős golyó átfurta *Bayer* mellét és a mögötte álló *Kenc* mellébe hatolt. A golyó mindkettőjüket néhány perc alatt megölte.

Nemsokára megjelent a helyszínen *Gál* Péter csendőr, aki a megsebesült rendőröket beszállította a kórházba, a megszökött *Bayer Károlyt* pedig gyorsan kinyomozta és letartóztatta.

HIREK.

Megváltó szabadság!

— Március 15-én. —

Te hozod az első
Tavaszi virágot.
Te vagy, aki a tirannust
Véres porba vágod.
Áradj a szívünkbe
Rügyfakasztó hévvel!...
Zsarnoklő villámlásod
Büvös erejével!

Szállj a lelkeinkbe
Isteni lehellet,
Hogy kitartsunk hiven, bátran
Népünk joga mellett!...
Hogy más kincsünk, ékünk
Ne legyen minékünk,
Csak hazánkat holtig védő
Ragyogó hűségünk!

Oktass minket buzgó
Hazaszeretetre,
Rendületlen elszántságra,
Diadalmas tetterre!
Tisztító tüzeddel
Szállj le ránk lobogva,
Mint a pünkösdi lángesője
Az apostolokra!

Szabadíts meg minket
Hiuságtól, gögtől,
Nemzetrontó ámitóktól,
Gyáva csüggedőktől,
Káromlásra termett
Nagy, vigyorgó szájtól,
És a bűnök rut bűnétől:
Hitvány pártviszálytól!...

Megváltó szabadság!
Ésküdjünk tenéked
Alkotásban egygyé forrott
Szent testvériséget!
Száz és száz termő galy
Nyilik a fa ágán —:
Igy dolgozzunk összefogva
Nemzetünk nagyságán!

A paraszt, a munkás
Ünnepeljen vélünk,
Mint egyenlő, édes társunk,
Mint igaz testvérünk!...
Papok imádsága,
Kalmár veritéke:
Mind, mind a te szép, fenséges
Napodat dicsérje!...

Teljék meg a léghör
Fényes szellemekkel
Mint tündöklő napsugárral
A tavaszi reggel!
Szóljon hozzánk hősök
Megdicsőült szája,
Mint távoli csatakürtök
Bugó harsonája!

Magyarok, vigyázzunk!
Mind megvannak! Élnek!
Halhatatlan, vizsga szemmel
Látnak és ítélnék!
Az égbolt közepjén,
A legragyogóbbján:
Ott ülnek a föltámadott
Üdvözítő jobbán.

Ahogy a helyünket
Jól vagy rosszul álljuk,
És a haza bus romlását,
Vagy üdvét munkáljuk:

Aszerint megyünk majd,
Ha pályánknak vége —
Vagy az örök kárhozatba,
Vagy az üdvösségbe!

Ábrányi Emít.

— **Időjárás.** E hó 15-én az időjárás: Borus, sok helyütt csapadék, enyhe, később változókéony.

— **Hadügyminiszterek értekezlete.** Bécsből jelentik: Ma délelőtt tíz órakor a közös hadügyminiszteriumban értekezlet volt, amelyen résztvettek *Schönaich* báró közös, *Hazai Samu* és *Georgi* honvédelmi miniszterek.

— **A gyorsroda új főnöke.** *Budapestről* jelentik: Az országgyűlési gyorsroda főnökévé a nyugalomba vonult *Fenyvessy Adelf* helyére *Antalík Károly* dr. másodfőnököt fogják ki-nevezni.

— **Kossuth Ferenc állapota.** *Budapestről* jelentik: *Kossuth Ferenc* állapotában némi rosszabbodás állott be. Remélhető, hogy ez csak ideiglenes természetű. Háziorvosa *Müller Kálmán* báró a legnagyobb nyugalmat ajánlotta a betegnek.

— **Adományok Boros Beni szobrára.** Az „Aradvárosi Társaskör” nyilvánosan nyugtázza azokat az összegeket, amelyek Arad város nagy fiának Boros Beni elévülhetetlen emlékének emelendő szobor alapja javára a bizottság pénztárába eddig befolytak. Az adományok és gyűjtések beérkezésük sorrendjében a következők: *Kell Lipót* dr. (Arad) 100 korona, *Mairovitz Emil* (Borossebes) 20 korona, *Löffler Jakab* (Arad) 50 korona, *Bréda Viktor gróf* (Arad) 100 korona, *Purgly János* (Arad) 100 korona, *Heinrich Sándor* (Arad) 100 korona, *Holländer Ignác* (Arad) 30 korona, *Hehs Vilmos* (Arad) 20 korona, *Apor Gyula* (Arad) 50 korona, *Barthl Ernő* (Arad) 10 korona, *Bohus László báró* (Arad) 100 korona, *Nesnera Aladár* (Arad) 100 korona, *Bohus Zsigmond báró* 150 korona, *Arad hegyaljai motoros vasut r. t.* 100 korona, *Wenckheim Frigyes gróf* (Budapest) 200 korona, *Stern Károly* (Bécs) 2 korona, *Steinitzer N.* 50 korona, *Magyarpécska kg.* gyűjtése 6 korona 80 fillér, *Varjassy Árpád* (Arad) 10 korona, *Ószentanna kg.* 1 korona, *Óvarsánd* 2 korona, *Kabdebó István* (Talpas) 5 korona, *Magyar szalmapapirgyár r. t.* (Arad) 10 korona, *Első Magyar Biztosító társaság* (Dániel Endre) 20 korona, *Borossebes vidéki öngyógyító egyesület* 10 korona, *Világos kg.* gyűjtése 3 korona, *Arad polgári takarékpénztár r. t.* 100 korona, *Otlaka kg.* 6 korona 30 fillér, *Soborsin kg.* 2 korona 50 fillér, *Alsósimánd kg.* 3 korona 50 fillér, *Aradi kir. járásbíró-ság* 3 korona, *Hámory László dr.* (Arad) 20 korona, *id. Kristyóry László* (Arad) 10 korona, *Aradi Kereskedők Köre* 25 korona, *Rauchbauer Nándor* (Ujszentanna) 5 korona, *Vörös kereszt-egyesület fiókja* (Kisjenő) 2 kor., *M. kir. államv. aradi üzletvezetősége* 10 korona 88 fillér, *Szentmárton kg.* 14 korona 30 fillér, *Nagykamarás kg.* 11 korona 60 fillér, *Elek község* 16 korona 50 fillér, *Medgyesbodzás község* 11 korona 40 fillér, *Megyes-egyháza község* 3 korona 30 fillér, *Almás-kamarás község* 9 korona 40 fillér, *Sikló kg.* 6 korona, *Nagypél kg.* 5 korona 50 fillér, *Kramp János dr.* (Elek) gyűjtése 25 korona, *Barkó Ferenc* (Arad) gyűjtése 73 korona, *Borosjenő kg.* 28 korona 30 fillér.

Lapunk vasárnapi számában közzétett hírünk következtében a beteg család részére kiadónévülünkhez a következő adományok érkeztek: *Halmos és Herzog-cég* 10 kg. liszt, *özv. Török Lajosné* leányai 2 korona, *Sugár József* 5 korona, *Buday Gyula* 1 korona, *Jószivü névtelen* 5 korona, *Kaufmann Jakab* (Györök) 4 korona. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

— **Halálozás.** *Singer Dávid* volt lippai nagykereskedő aradi háztulajdonos e hó 13-án éjjel Aradon elhunyt; az elhunytat holnap temetik el Lippán az izraelita szertartás szerint. Az elhunytban *Singer Lajos dr.*, *Singer Hugó*, *Nemes Gézané*, született *Singer Vilma*, *Grosz Izsóné* született *Singer Rosa* édes atyjukat gyászolják.

Herzog Adolf 70 éves korában meghalt.

— **Átirat a fővárostól.** A székesfőváros közönsége ma átírt Arad város törvényhatóságához és arra kéri, hogy *Tisza Kálmán*nak Budapestben felállítandó szobrára adakozzék.

— **Eljegyzés.** *Weil Alajos* eljegyezte *Eicher Ilonkát* Ujaradon.

— **Egy ügyvéd öngyilkossága.** Bécsből jelentik: Itteni ügyvédi körökben nagy feltűnést kelt *Lantensteiner dr.* volt tartományi tanácsos öngyilkossága. *Lantensteiner* nyugalomba vonulása után ügyvédi irodát nyitott, amely a belvárosban volt, 6 maga családjával az *Erdbergerstrassén* lakott. Tegnap éjjelután két órakor megjelent irodájában és a takarítónőnek azt mondta, hogy ott akar aludni, reggel ta-karítsa csak ki rendes időben a lakást. A gazd-asszony reggel erős gázzzagot érzett az első szobában. A második szobába vezető ajtón egy cédula volt ezzel a felirással: „Vigyázat, gáz!” Az asszony rendőrt hívott, aki behatolt a szobába, ahol *Lantensteiner* egy széken ülve holtan találták. A kezében görcsösen szorongatott egy revolvert, melyből egy golyó hiányzott. A golyó agyán áthatolt és a szoba falába furdott. Az ügyvéd halálának okát nem lehetett megállapítani. A szerencsétlen ember özvegyet és három árva hagyott hátra.

— **Betörő katonaszökevény.** *Temesvárról* jelentik: *Racsov János* huszonöt éves, huszonkilencedik gyalogezredbeli közlegény. Negyedik éve szolgált már és a négy év nagy részét nem a gyakorlótéren, hanem magánzárkákban töltötte el. Ezredétől több ízben megszökött és ez szolgált okul arra, hogy a három évi szolgálat után tovább is bentartották. *Racsov János* a minap ismét bucsut vett ezredétől s megszökött. Több napig *Temesvárról* kóborolt. A katonai mundért civilruhával cserélte fel és a rendőrség a katonai hatóságokkal egyetemben eredménytelenül nyomozta. Ma azután a temesvári rendőrség távirati értesítést kapott, hogy *Racsov Jánost* a somogy megyei Gyékényesen elfogták. *Racsov* *Temesvárról* való megszökése előtt több betörést is követett el. *Mark Ferenc* erzsébetvárosi Ujlaky-utca harmadik számú, *Schultz Mátyás* erzsébetvárosi Rezső-utca tizennegyedik számú és *Szabu János* erzsébetvárosi Mühle Vilmos-utca első számú lakásából összesen mintegy ezer korona készpénzt és nyolcszáz korona értékű ékszereket lopott el. Közben Nagybecskereken is járt, ahol egy *Weisz Péter* nevű ember munkakönyvét lopta el, amellyel a rendőri hatóságok előtt igazolta magát. A rendőrség *Racsov János* szökéséről értesítette a határrendőrséget, valamint a katonaszökevény személyleírását is közölte velük. Ennek köszönhető, hogy tegnap Gyékényesen letartóztatták.

— **Szegénysorsu tüdőbetegek segélyszése.** Az aradi vöröskereszt fiókegyesület szűkebbkörű bizottsága hétfőn délután értekezletet tartott *Varjassy Lajos* polgármester elnöklete alatt s elhatározta, hogy az egyesület ez évben nyolc szegénysorsu tüdőbetegért fizeti a szanatóriumi költségeket. Az egyesület akciójának ez a szép eredménye első sorban is *Wadowszky Gusztávné* elnöknevéhez fűződik. *Wadowszky* nemes munkáját a közelmúltban méltányolta a király az Erzsébet-rend keresztjének adományozásával, amelynek jogosultságát legjobban az igazolja, hogy ez évben is nyolc szegénysorsu beteg ember jut ingyenes gyógykezeléshez. Az elnökne nehéz munkájában fáradhatatlan s önzetlen munkatársra talál *Bökényi Arisztid* városi jegyzőben, aki az egyesület titkári dolgait végzi.

— **Szobatiiz.** Ma este hét órakor láng csapott ki *Wojtek Kálmán* gyógyszerész lakásának *Andrássy-térre* néző egyik ablakából. A Bing-ház első emeletén lévő utcai szobában a nemzeti ünnep előestélyén az ablakokban gertyákat gyújtottak és az egyik leeresztett függöny tüzet fogott. Mikor észrevették a tüzet, jelezték a tűzoltóságnak, mely pár pillanat múlva meg is jelent és csakhamar elfojtatta a lángokat, melyek már az ablak rámkát kikezdték. A tűznek óriási néző közönsége volt, mely a zenéstakarodó résztvevőiből verődött össze.

— **Ügyvédek nyomora.** *Temesvárról* jelentik: A temesvári ügyvédi kamara elhatározta, hogy évi jelentése keretében terjedelmes memorandumot intéz az igazságymíniszterhez, melyben felpanaszolja az ügyvédi nyomort és pályatultömlöttséget. A kamara területén 327 ügyvéd és 204 jelölt működik, 15 ügyvéddel több, mint a múlt évben. Ez az állapot mindig rosszabbodik, amivel szemben a kamarák teljesen tehetetlenek. A kamara területén van több község, ahol 8–9 ügyvéd nyomorog. Ez ellen csak az ügyvédi rendtartás és jogi oktatás reformja segíthet. Ezt fogja megsürgatni az igazságügyminiszternél és a képviselőházban is a temesvári kamara, mely a helyzetet tarthatatlannak látja.

— **A csipkeverő tanfolyam berekesztése.** Megírtuk, hogy az Országos Magyar Iskola Egyesület által az aradi Fürj-utcai állami elemi iskolában szervezett csipkeverő tanfolyam kedden berekesztetett. Ebből az alkalomból az iskola munkaterme igen szépen fel volt díszítve, míg a tanfolyam hallgatóinak munkái közszemlére voltak kitéve. A bezáró ünnepély első aktusaként *Lócs Rezső* városi tanácsnok, iskolaegyesületi elnök tartott magasszárnyalású beszédet. Majd *Kovács Vince* kulturtanácsnok az iskolaszék nevében fejezte ki örömét, hogy a csipkeverést oly szép lelkiismerettel elsajátították, míg *Varjassy Árpád* kir. tanácsos tanfelügyelő *Berzy Amália* óvónőről, a tanfolyam vezetőjéről szót elismerőleg. A tanfolyam-hallgatók nevében *Baan Ilona* köszönte meg a tanítónő fáradtságát, ki keresetlen szavakkal emlézett meg a csipkeverés hasznosságáról. Ezzel az ünnepély d. e. fél 11 órakor ért véget. A második csipkeverő tanfolyam e hó 21-én veszi kezdetét a *Weitzer János-utcai* elemi leányiskolában.

— **Összeütközés a Dunán.** *Budapestről* jelentik: Szerencsétlenség történt ma hajnalban a Dunán, a Margithidon alul, körülbelül az új Országház vonalában. Egy dereglye nekiment egy uszályhajónak és az összeütközés olyan erős volt, hogy a dereglye összezúzódva elsüllyedt. Hogy az összeütközés követelt-e emberáldozatot, azt mindeddig még nem lehetett megállapítani, mert a dereglyén lévők az összeütközés után csolnokon menekültek és úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket. A szerencsétlenség négy óra tájban történt. A román kormány *Petuno* nevű vontató gőzöse haladt fölfelé több uszályhajóval, amelyek gabonával és egyéb árucikkkel erősen meg voltak terhelve. Ugyanekkor jött felülről egy dereglye, amelyen többen voltak. Az új Országház előtt a dereglye — ugylátszik, hibás kormányzás következtében — nekiment az utolsó, 627-es számú uszályhajónak. Rettenetes recesség-ropogás és sikoltozás támadt a Duna közepén. A dereglye szétronszolódott és elmerült. A rajta levő emberek kétségbeesetten siettek a mentőcsónakhoz és a parton állók látták, hogy többeknek közülük sikerült beleúlni a csónakba. Ezek azután kétségbeesett erőlködéssel igyekeztek elérni a budai partot, ami sikerült is nekik. Azután a csónakot a parton hagyva — ugylátszik a büntetéstől való félelmükben — úgy eltűntek, hogy mindeddig nem tudták a rendőrség emberei őket előtalálni. Így azt sem lehetett eddig megállapítani, hogy mindannyian megmenekültek-e, vagy pedig valaki odaveszett közülük. A román uszályhajó is erősen megsérült, úgy hogy ki kellett vele kötni, hogy kijavítsák. A rendőrség az ügyben folytatja a vizsgálatot és keresi a dereglye eltűnt utasait.

— **Gyermek kocsí gyáriraktár Aradon.** Elősmert, hogy *Fischer Simon* Nagy áruházában Szabadság-tér 12. sz. alatt találunk a legizlésebb gyermekkoosít óriási választékban. Az árak rendkívül olcsók, már 10 koronától egész 100 koronáig. Vidéki rendelések pontosan lesznek elintézve.

— Az álcсандör farsangi tréfája. A borsod-megyei Szentistván községben esett meg az alábbi farsangi történet. Egy fiatal parasztlány megré-
fálta alaposan az egész falut, úgy, hogy osendör-
nek adta ki magát és a lármás embereket beki-
sértte a községházára. Antal Simon szentistváni 20
éves parasztlányra rá akart ijeszteni a falu szája-
sabb legényeire és elhatározta, hogy megré-
fálja őket. Sötét este volt és erre számított tréfája el-
követésében. Beavatta tervébe Tóth Ferenc éjjeli
őrt is, akit mint „bizalmi férfit” maga mellé vett.
Ezek után szerzett egy régi elnyűtt keménykalo-
pot, amelyre kakastollat tett, magára vett egy fe-
kete szűrt, a vállára csapott egy régi vadászpus-
kát, amelyre fából faragott „szuronyt” tett, mézsze-
szel fehérre festve. Ebben az öltözékben azután,
maga mellett egy éjjeli őrral, elindultak a faluban
körutra. Az utcán találkoztak Szabó Mihály, ifj.
Kiss Lajos, Najeste János, Lukács Gáspár, Len-
gyel József, Holló Ferenc szentistváni lakosok-
kal, daloltak és kurjongattak. Antal Simon a
„csendör” hozzájuk lépett és felszólította őket,
hogy kövessék a községházára. A megrémült pa-
rasztlány ellenkezés nélkül követték és mentek be a
községhez felé. Antal még betért Nyeste Sándor-
néhoz és ráivallt, hogy merészel engedély nél-
kül fonóházat tartani. Az asszony rögtön becsukta
a fonóházat és annyira beteg lett, hogy na-
pokig rázta a hideg. — A korcsma előtt ta-
lálkozott a „csendör” Barna Péterrel. Ez el-
panaszolta neki, hogy amíg a korcsmaiban járt,
a kocsijáról ellopták a bundáját. Antal rögtön
nagyhangon rendelkezni kezdett, kiadta a pa-
rancsot a kisbíróknak, hogy kiköt kell letar-
toztatni. A tettes — aki máig is ismeretlen —
annyira megrettent a szigorú csendörtől, hogy
még ugyanazon éjszaka „visszalopta” a bundát és
bedobta Barna Péter udvarára. Amikor az említet-
tekkal, akiket Antal az utcán letartóztatott, be-
mentek a községházára, kitudódott az egész tréfa
és ha idejekorán el nem inál Antal Simon, hát
alaposan helybenhagyják. Az eset híre eljutott a
csendőrség fülébe és megindították a kihágási el-
járást Antal ellen. Zsóry Lajos főszolgabíró meg-
büntette 25 koronára és az ítélet végrehajtását
felfüggesztette. Antal felebbezett és az alispán az
ítéletet jóváhagyta.

— Olvasóink figyelmét felhívjuk Korányi Sza-
badság-terti cipő, kalap és uridivatáruháza, mely
páratlan a jó áru és olcsóság tekintetében. 877

— A hölgyközönség szives figyelmébe. Nagy-
ságos Asszonyom! Mielőtt tavaszi ruhaszük-
ségletét beszerezné, sziveskedjék Varga Kál-
mán női szabó Atzél Péter-utca 2. sz. műter-
mében a legujabb tavaszi szövetraktár meg-
tekinteni, amelyet külföldön személyesen válo-
gattam össze, minden szövetből csak egy öl-
tözék készítették, egyben értesítem a nagyra-
becsült megrendelőimet, hogy mint azelőtt, ma
is elvállalok hozzávalók nélkül is ruhákat a
legizlésebb kivitelben. A szövet jóságáról és
ruha jó állásáról kezességet vállalok. Külföldi
ruhamodell-kiállításról hazaérkeztem e hó 1-én,
műtermem személyes vezetését ismét átvettem.
Mély tisztelettel Varga Kálmán. 892

— Kérdezze meg fogorvos t, vajjon a Sa-
nitól nevű orvosi száj- és fogápoló szereknél
vannak-e jobb és megbízhatóbb fogápoló sze-
rek manapság?

— Egy táp és erősítő szer használatával
gyermeknél nem szabad sokáig várakozni,
minél előbb kezdjük, annál gyorsabb és bizto-
sabb a hatás. Ezért kellene a hirneves gyer-
mek erősítő szernek, a Scott-féle Emulsiónak
minden gyermekszobában kéznél lenni. Hiszen
a gyermekek a Scott-féle Emulsiót oly szive-
sen szedik, hogy legszívesebben az egész üveg-
gel kiinnák egyszerre. A Scott-féle Emulsió
könnyen emészthető és nyáron is ugyanolyan
jó hatással bír, mint a hideg évszakban. A
Scott-féle Emulsió megfelelő adagokban való
rendszeres használata a felnőtteknek is minden
korban, hasznos és erősítő.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére,
— házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér
Vojtek és Weisznál. 201

TANÜGY.

(—) Athelyezés. A vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter Stegena Andor aradi állami
elemi iskolai tanítót, címzetes igazgatót és Bog-
dán Albert, a zólyomvármegyei kir. tanfel-
ügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai
igazgató tanítót kölcsönösen áthelyezte.

TÁRKASÁGOK.

(A tizennegyedik.) Az egyik pénzügyi
előkelőség a napokban kisebb bankettet adott. A
fényes ebédre tizenhárom voltak hivatalosak, de
az egyik vendég az utolsó pillanatban lemondott.
Ez nagy megdöbbenést keltett. A társaságban több
babonás ember volt együtt, akik semmi esetre sem
voltak hajlandók leülni a tizennegyedik nélkül. De
honnan vegyenek fél kettőkor egy vállalkozó szel-
lemű evőt? A társaság egyik tagja felkerekedett
és megindult a hajszá. Az emberek nem akartak
kitűnően ebédelni. A mentés sehogyan sem sikerült
és a társaság tagjai éhesen, csüggedten ültek a
dusán megrakott asztal mellett. A vendéglős fel-
ajánlotta ugyan magát, de visszautasították. Az
utolsó pillanatban egyik fiatalembernek jó ötlete
támadt. Néhány pernyi türelmet kért, aztán elro-
hant egy aradi vendéglőbe, amely közismert
újságíró tanya. Izgatottan kérdezte a főpincért:
— Itt vannak-e még a szerkesztő urak?
— Nincs egy fia se, — volt a válasz. —
Megébedtek már régen, aztán elmentek.

A vállalkozó szellemű fiatalember kétségbe-
esetten támo-lygott ki az étteremből a másik ven-
dég felé. Sehol egy udvarképes lélek. Ez retten-
etes. Végül a vendéglő kapuja előtt egy ismerős
arc tűnt fel. Egy aradi fiatal ügyvéd volt. A
bankettrendező megragadta és vonszolni kezdte az
étterem felé.

— De kérlek — szabadkozott a másik —
én ebéd után vagyok. Torkig jól laktam, egy fala-
tot sem tudok enni. Meg aztán nem is vagyok hi-
vatalos . . .

— El kell jönnöd, — szolt a bankettes. —
Nélküled tizenhárom ártatlan ember éhen hal. Meg
aztán gondold csak meg; a vendéglátó nem lesz
hálátlan irántad. — Milyen jó lesz ez az iro-
dádnek.

Ez az érv hatott. Az ügyvéd beadta a dere-
kát és elment a bankettre, ahol hangos hozsanna-
val üdvözölték a babonás vendégek. A pincérek
betaláltak a gőzölgő bouillon-t és nagyszerű han-
gulatban folyt le az ebéd.

A legjobb pedig a dologban az, hogy az ebé-
den a legtöbbet az újonnan jött bankettes evett.
A tizennegyedik, aki már tul volt az étkezésen, s
aki folyton azt hangoztatta, hogy de kérem, én
már ébedeltem . . .

(A balsiker oka.) Aradon is jól ismert szín-
igazgatóval történt. A direktor kisebb vidéki vá-
rosban tartott néhány előadást a társulatával. A
helyi intelligencia nem támogatta a társulatot,
maga a nép pedig kevés volt ahhoz, hogy az igaz-
gatót deficittől megszabadítsa. A direktort elhagyta
a türelme, amikor látta, hogy a legjobb darabok-
nál üres padok ásitának a szereplőkre. A balga
szüz előadása után a kaszinóban megkérdezte egy
előkelő urtól:

— Mi az oka, kérem, hogy még A balga
szüz előadását se nézi meg az intelligencia?

Az előkelő ur ezt felelte:

— A balga szüzet már ismeri a mi közönsé-
günk. Félévvel ezelőtt volt itt egy társulat és az
bemutatta a darabot. Azt már ismerjük.

A direktor tudomásul vette ezt és elhatározta,
hogy olyan darabot mutat be, amit még nem látott
a helyi publikum. Hátha ez vonzza a közönséget.
Elővette a magyar színmű irodalom legfrissebb ter-
mését: A rozmarin néni.

— Na, ez csak csinál házat — gondolta —
ezt még nem ismerik.

Azonban nagyon leesett a direktor álla, ami-
kor a Rozmarin néni bemutatóját meg se lehetett
tartani. Ugyanis alig tíz jegyet adtak el. Ezzel
pedig lehetetlen premiért csinálni.

Másnap a kaszinóban ismét megkérdezte a
direktor ama bizonyos társadalmi előkelőségtől:

— Na, miért nem vettek jegyet a Rozmarin
nénihez?

— Ezt a darabot — adta meg a felvilágosí-
tást — még nem ismeri a mi közönségünk és az
ismeretlen iránt bizalmatlanul viseltetik, tehát meg
se nézi.

**A nagyságos Asszony
fehérműje**

mínög vakfő fehér és tartós marad,
ha határozatlan kiúdnja, hogy annak
mosásához Matyuszappan hasz-
náltaesék. A Matyuszappan még
a legfinomabb szöve-
őket sem támadja meg,
selyemszövetek és
szines himzéseik
színeit élénkebbé,
frissebbé ugyszólván uő
varázsolja.
Egyedül különlegesség
gyapjú selyem, csipke és finom
fehérműk mosásához a
Matyuszappan (Smíri szűrés
kőszappan).

6635

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

J. J. Pankota. Eddig egy se nyert.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Magyar kirakatverseny. Az aradi ipar-
védő szövetség ma tartotta meg a helyi ke-
reskedelem 46 képviselőjének részvételével elő-
készítő ülését. Az ülés élénk érdeklődés mel-
lett folyt le és a verseny minden kérdésére
nézve beható tárgyalások után végérvényesen
határozott. Sármezey Endre elnök megnyitván
az ülést üdvözölte az egybegyűlteket és felhi-
vására Németh Zsigmond szövetségi titkár is-
mertette a szövetségnek idevonatkozó hatá-
rozatát. Elnök ezután felhívja a gyűlés tagjait,
különösen a kereskedelem képviselőit, hogy
szóljanak a tárgyhoz. Elsőnek Zima Tibor ke-
reskedelmi és iparkamarai titkár szólalt fel,
aki a kamara nevében üdvözölte a mozgalmat
és megtette javaslatait. Utána Szokolczay La-
jos kir. ügyész méltatta a mozgalom jelentő-
ségét, majd élénk eszmecserre fejlődött ki, mely-
ben Sármezey elnök vezetése mellett résztvet-
tek, még ifju Czeiler István, Lengyel Tivadar,
Kilényi János, Kerpel Izsó, Szabó Gyula stb.
A kirakat verseny március hó 25, 26 és 27
napjára tüzetett ki. A jutalom-díjak 5—3 és 2
aranyban állapították meg. Ezután a zsűri
tagjainak megválasztása következett. Általános
lelkedést keltett az elnökség javaslata, mely
szerint külön hölgy-zsűri is alakíttassék. A
hölgy zsűri elnökévé Purgly Lászlóné urasz-
szonyt választotta meg, a férfi zsűri elnöki
tisztjét pedig Lőcs Rezső városi tanácsossal
töltötték be. A megválasztott zsűri tagok kö-
vetkezők:

A kirakatverseny zsűri tagjai: Elnök Purgly
Lászlóné, tagok: Andrányi Károlyné, Boros Bé-
niné, Baross Boriska, gróf Bréda Viktorné, Cser-
novits Diodorné, Deutsch Arturné, Darányi János-
né, Fábry Sándorné, Friebeisz Miklósné, Gutzjahr
Mihályné, Hauser Károlyné, Haberéger Györgyné,
Hermann Gyuláné, Köpf Jánosné, Kintzig Gézőné,
Kralitz Lajosné, Leopold Zsigáné, Lőcs Rezsőné,
Marinkovics Péterné, Neuman Alfrédné, Neuman
Dánielné, Nesnera Aladárné, Purgly Lászlóné,
Reicher Károlyné, Robitsék Gusztávné, dr. Singer
Jánosné, Sármezey Endréné, Simon Karolin, Stei-
nitzer Jenny, Stankovits Miklósné, Urbán Péterné,
Varjassy Árpádné, Vászárhelyi Józsiné, Dr. Tisch
Mórné, Walder Gyuláné, Wolf Jozefin, Wolf Te-
rész. — Férfi-tagok: Lőcs Rezső elnöklété mellett
Bánfi Miklós, Balla Frigyes, Bogsán Károly, Bo-
zóky Mátyás dr., Buday Dezső, idb. Czeiler Ist-
ván, Faix Jakab, Faragó Rezső, Földes Béla dr.,
Gyulányi Rezső, Hady Antal, Hehs Vilmos, Holló
István, Jancsovits Ferenc, Jankó Gyula, Kilényi
János, Kocsis István, Kovács Vince, Lőcs Rezső,
Miskovitz István, Nachtnébel Ölon, Németh Zsig-
mond, Neuman Adolf, Nesnera Aladár, Ottenberg

Tivadar, Péterffy Andor, Purgly László, Reinhart László, Reinhart Kálmán, Sármezey Andre, Sipos Sándor, Sófai György, Stengl Andor, Steigerwald Alajos, Schor Lajos, Simonfy Aladár, Sugár Jenő, Schwarz Zsiga, Stauber József, Szakolczay Lajos, Szudy Elemér, Tedeschi Viktor, Tüdös Béla, Urbán Andre, Uferbach Jenő, Varjassy Lajos dr., Vásárhelyi János, Weisz Hugó, Zima Tibor.

— Az aradi mértékitelesítés. Az Aradi Kereskedők Köre közli, hogy március hó második felében Aradon a következő utcákban lakó mérték tulajdonosok kerülnek az időszakos hitelteljesítés sorrendjére: március 15-én d. e. Flórián-utca, március 15-én d. u. Hunyady és Heim Domokos-utca, március 16-án d. e. Lázár Vilmos és Lujza-utca, március 16-án d. u. Eötvös-utca, március 17-én d. e. és d. u. Rákóczi-utca, március 20-án d. e. Rákóczi-utca, március 20-án d. u. Simonyi-utca, március 21-én d. e. és d. u. Szabadság-tér keleti oldal, március 22-én d. e. és d. u. Vár, március 23-án d. e. és d. u. nyugati oldal, március 27-én d. e. és d. u. nyugati oldal, március 28-án d. e. déli oldal, március 28-án d. u. északi oldal, március 29-én d. e. és d. u. A—H-ig, március 20-án d. e. d. u. J—R-ig, március 31-én d. e. u. S—Z-ig a Szabadság-téri kofák.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, márc. 14.

Mostanában az időjárás irányítja a gabona-üzletet, illetőleg az árakat. Amint az idő változik, varriálódnak az árfolyamok, hozzájárul ehhez az is, hogy a vetésekről eltérnek a vételemények.

A mai piacon elkelt:	
600 mm. buza	10.40—10.60
300 mm. tengeri	4.80—4.90
Rozs	6.60
Zab	7.20
Árpa	7.00

Az árak ötvenkilogramsmonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktözsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 14.

Amerika ¼-el olcsóbb. Kínálat, vételkezdő mérsékelt, 12 ezer mm. csendes, változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. áprillisa	11.47—11.49	11.47—11.48
Buza 1911. májusa	11.21—11.22	11.20—11.21
Buza 1911. októberre	11.59—11.60	10.57—10.58
Rozs 1911. áprillisa	8.02—8.08	8.05—8.06
Rozs 1911. októberre	7.82—7.83	7.73—7.74
Tengeri 1911. májusa	5.67—5.68	5.68—5.69
Zab 1911. áprillisa	8.56—8.57	8.59—8.60

Budapesti értéktözsde. (Táv. jelentés.)

— Márc 14. —

Magyar aranyárjádék 4%	111.40
Magyar koronajárjádék 4%	91.70
Magyar koronajárjádék 3¼%	81.25
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.90
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsrész kölcsön	323.—
Tiszassab. és szegedi sorsrész kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	92.95
Osztrák járadék ezüstbe	58.90
Osztrák járadék aranyban	115.50
Osztrák koronajárjádék 4%	93.—
1860. évi osztrák államsorsrész	163.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.45
Magyar hitelbank-részvény	863.75
Osztrák hitelintézeti részvény	666.75
Osztr.-magy. államvasúti részvény	749.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi marka	117.35
London vista	240.07½
Paris vista	94.95
30 márkás arany	28.47

Feladó szerkesztő

BOLGAR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1911. március hó 15-én:

B) bérlet

B) bérlet

Diszélódás.

Bánk bán.

Hrodeti opera 5 felvonásban, 1 vált. átírta Egressy Béni. Zenéjét Erkel Ferenc.

SZEMÉLYEK:

II-ik Endre	Heltai Jenő.	Melinda, neje	Wlassák V.
Gertrudis	H. Fekete A.	Petur bán	Ladiszlay J.
Ottó	Huszár K.	Údvarmester	Vass Jenő.
Bánk bán	Cseh Ferenc.	Tiborcza	Polgár S.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911 márc. 15-én, szerdán

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Bandika apacs lesz. Bohózat. — 2. Gyermekcsapat Angliában. Látványosság. — 3. Új események. Látványosság. — 4. A kerékpár. Humoros. — 5. A doktorné asszony. Bohózat. — 6. A velencei kalmár. Shakespeare tragédiája. Shylock szerepét, Novelli a legnagyobb olasz tragikus játssza. — 7. Diák csínyek. Bohózat. — 8. Pathé zsurnál. Aktualitások mozgófényképekben. — 9. Lammermoori Lucia. Szenzációs drámai felvétel.

Előadások d. u. ¼ 6 órától kezdve.

Utolsó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, szerdán 1911. március 15-én:

1. Karlsbadi porcellángyártás. Természetutáni felvétel. — 2. Sima bérés. Gyönyörű dráma. — 3. Schulze ur, mint betörő. Kacagató. — 4. Sufiring nemzeti játékok. Nagyszabású látványosság. — 5. Az ajándék kerékpár. Humoros. — 6. Szeplő Fülöp tragédiája. Dráma. — 7. Karác romjai. Látványosság. — 8. Az új rendőrorrmester. Pompás bohózat.

Este fél 9 órakor:

1848.

Irta: Hentaller Lajos.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zárterek 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Az előadások délután ¼ 6 órakor kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTTÉR.*

5 szobás elegáns, részben modern, részben antik

69/3

lakásberendezés

teljes felszerelés, szőnyegek, csillárok és nappelkei együtt összesen vagy részletekben is azonnal eladó. Andrássy-tér 35, II. 12. Reggel 9-től este 6-ig megtekinthető.

Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Singer Dávid ur

volt lippai kereskedő, Temesmegye törvényhatósági bizottságának és Lippa nagyközség képviselőtestületének tagja, szorgalommal, becsülettel és tevékenységgel eltöltött életének 59-ik évében a mai hajnali órában, övéi körében csendesen elszunnyadt.

A feledhetetlen emlékü halottunkat március hó 15-én d. u. 4 órakor az Árpád-u. 7. sz. a. gyászházából kísérik a lippai új izr. temetőbe. 1092

Lippa, 1911. március hó 14.

Nyugodjék békében!

Özy Singer Mórné édes anyja, Singer Róza férjezett Grosz Izsóné, Singer Vilma férjezett Nemess Gézané, Singer Hugó, Singer Lajos dr. gyermekei, Grosz Izsó, Nemess Géza vejei, Singer Hugóné született Weisberger Rezsín menyje, Singer Antal, Singer Adolf, Singer Netty férjezett Kauders Adolfné testvérei, Singer Antalné, Singer Adolfné, sógornói, Kauders Adolf, sógora, Grosz Elemér, Nemess Olga, Nemess Margit unokái.

Minden külön értesítés helyett.

Vizsgázott

gőz-kazán fűtőt

azonnali

belépésre keres a Lippai Serfözde

Lippán.

1090

Mérlegképes könyvelő,

aki a magyar és német levelezésben is kellő jártasággal bir **kerestetik.**

Ajánlatok az eddigi működés, fizetési igény és referenciák megjelölésével a

Marty Cognacgyárhoz

Világos, (Arad megye) küldendők.

Bankszakmában jártas **hivatalnok** **kerestetik.**

Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal „2400” szám alatt a kiadóhivatába küldendők. 1090

Új butorasztales műhely!

Értesitem Aradváros és vidéke közönségét, hogy **Tökölly-tér 5/a. sz.** alatt a mai kor igényeinek megfelelő **butorasztales-műhelyt** nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát készítek. 914

Különös gondot fordítok

butorok és zongorák **fényezésére**

s annak belső szerkezetének kitisztítására.

Jutányos árak!

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Csernik János,
butorasztales.

A magyar és német
pótjegyzék megjelent!
 Következé
ujdonságok
 érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes
kölcsönkönyvtárába

Lovik Károly: A préda, Krudy Gyula: A podoloni takácsné és a többiek. Lagerlöf Selma: Egy udvarház története, Caesar és Cleopatra, X: Az árva Mariska nadjai, Szerelmehegyiné: A társalgás művészete, Doyle C.: Napoleon, Bródy Sándor: A medikus, Pekár Gy.: A szerencsenek összekülvése, Bródy S.: Jegyzetek a szerelemről, Borsszem Jankó naptára 1911. évre, Karin Michaëlis: A veszedelmes életkor, Egó: Kleinmann Márta, Molnár Ferenc: Hétágu sít, Balázsházy P.: Forrongások, Sudermann H.: Énekek éneke, Rákosi Viktor: Rejtett zugok, Őszi termés, Kis emberek világa, Croker: A hamupipóke, Kóbor Tamás: Ki a Ghettóból, Heltai Jénő: Kis mesés-könyv, Jerusalem Else: A Szent Skarabáus, Doyle C.: A Clomberi rejtély, Szomaházy: A karmester, Herczeg F.: Mikszáth Almanachja 1911-re.

Németben: Geijerstam Gusztáv: Das Haupt der Medusa, Wassermann Jakob: Die Masken Erwin Reiners, Storch Arthur: Licht und Finsterniss; Die Geheimnisse des Praters, Mihaelis Karin: Das gefährliche Alter, Andoux M.: Marie Claire, Crocker B. M.: Entgleist, Franzos E. K. Die Juden v. Barnow, Zittelmann K.: Vor den grossen Mauern, Georgy Ernst: Theater, Doyle Connan: Ein Duett, Franklin Edgar: Der Meergrüne Wandschirm, Rittland Klaus: Wenn die Fackel sich senkt, Boy Ed Ida: Ein königlicher Kaufmann.

Kölcsön díj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

A vidéki bérlok is a leggyelmelesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsönkönyvtár

is meglepő szép
ujdonságok érkeztek.

Zenemű-kölcsönkönyvtár díj havi 2 kor
 vagy fizetankint 20 fillér

Legujabbak: Lehár: Herceg kisasszony, Fall: Babuska, Syrenen, Farkas: Ninon levele, Hogy szerettem az első Fráter L.: Magam sem tudom én... Leéget egy árva kunyhó... Elhagyatva. Hogyha szeretsz... Pap Z.: Négy magyar dal... Dostal: Isteni éj. Kun M.: Dóra! Dóra! Hetényi: Három magyar dal... Pintér: Aranka kerü gö, Visszaemlékezés, Ilonka keringő. Fall: Éles öregem, Doy Frederick: Vidd, vidd! Sas Náci: Akáclobos kis falumból. Farkas: Üzenet. Fall: Die erste Tour. Kun: Uccu Sári. Fall: Die schöne Risetta. Eysler: A halhatatlan lump. Zerkovitz: A kiknek a szívük fáj... Add ide!!! Tudja Isten Weiner: Csókolóztam. A hangli. Grósz: A pécskai cigánysoron Vánkos nóta. Csillag nóta. Símkó: Ne kerüljön édes anyám, Mikor mentél. Fall: Puppenmädel. Heideberg: A Jaszleány.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedés Aradon

Homok, építkezési célokra

beton kavics
 bármily mennyiségben
 állandóan

kapható.

Pollák Sándor,
 gőztéglagyár Mikalaka.
 Telefon 55-515. 976

Balázs Péter

képesített kőművesmester építészeti irodája

Arad, B. Választó-utca 21.

Elvállalja a legmodernebb épületek tervezését, építését

és esetleges művezetését. Készít terveket és költségvetéseket a legmegbízhatóbb kivitelben a legolcsóbb árért.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyak
 arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszeraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész
 Weitzer Janos utca, Minorita-pa'ota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserelelnek
 TELEFON 438. TELEFON 438.

Árverési hirdetmény.

1911. évi március hó 29-én és következő napján d. e. 8 órakor az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár zálogosztályában az alábbi számú és 1910. évi augusztus hó 6-ig lejárt ékszer, briliáns, arany, ezüst, felső ruha, fehérnemű, fegyver, Browning, forgópisztoly, varrógép, kerékpár, toll, cipő, stb tárgyak a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni.

Arany, ezüst és briliáns tárgyak számai: 121 131 150 228 395 422 506 520 53 958 1187 1536 1633 1726 1813 2594 2729 4035 4066 4069 4088 4108 4113 4178 4195 4220 4221 4223 4224 4264 4308 4320 4331 4380 4421 4480 4555 4567 4600 4610 4697 4769 4829 4866 4872 4881 4895 4913 4919 4944 4987 5000 5022 5042 5105 5170 5221 5270 5271 5287 5310 5313 54 93 105 107 117 166 205 326 339 342 403 430 436 479 491 502 503 532 532 609 730 731 778 785 788 799 838 839 1002 1056 1058 1087 1154 1175 1195 1212 1315 1334 1367 1371 1387 946 1413 1414 1457 1519 1533 1555 1561 1565 1593 1611 1688 1725 1738 1743 1788 1803 1810 1844 1850 1897 1917 1918 1977.

Egyéb ingok számai: 1602 1609 1631 2031 2041 2056 2474 2659 2689 3605 4007 4050 4073 4079 4147 4148 4275 4319 4377 4498 4511 4541 4544 4596 4607 4628 4644 4730 4800 4876 4927 4941 4969 4983 5038 5088 5625 5134 5214 5284 5285 5291 5317 5318 5345 5368 5371 5384 47 59 60 124 184 203 232 289 320 337 338 402 410 455 460 535 587 668 675 705 724 756 759 804 822 828 831 864 906 954 967 1007 1009 1035 1069 1109 1116 1127 1130 1155 1161 1171 1177 1181 1191 1209 1249 1255 1306 1322 1337 1362 1383 1393 1396 1407 1426 1463 1472 1486 1518 1530 1553 1584 1591 1641 1646 1661 1682 1689 1720 1724 1761 1827 1832 1906 1907 1915 1927 1929 1970.

Eladó háztelek

a Marospart közelében, összesen 520 □-öl, jelenleg 10 éves szőlő és gyümölcsös

öle 15 korona.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1993

Nagymennyiségű maculatura
 jutányos áron
eladó.

Telefon 410.

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőtőlvány termelő
 Arad, Batthyány-u. 13.

Van szerencsém a szőlőbirtokos urak szíves tudomására hozni, hogy ez évi termésemből nagymennyiségű kiváló szép fajtisza, dugyökerzetű bor és csemegefajta

szőlőtőlvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlással szívesen szolgál

4101 Winkler József,
 Arad, Batthyány-u. 13.

Telefon 275. sz. Telefon 275. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű

Körösbányai építő- és darabos meszet, valamint gipszet. Raktáron tart állandóan nagy mennyiségben hornyolt és hódias cserepeket, sajtolt téglákat, nádionatot, Beocsini-, Román- és portland-cementet és mindennemű cementárut, u. m. cementesöveket, cementlapokat, kutyűrüket stb. dolgokat. 924

VAS ÉS TÁRSA

építési anyagát

Arad, Bocros Beni-tér 6. sz.

ALAPITTATOTT 1840.

ALAPITTATOTT 1840.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA ARAD, SZABADSÁG-TÉR 19. SZ.

„Herveth“ mellfűzők

1911. évre legújabbán javított model E mieder facon kizárólag nálunk kapható. Kitűnő szabás, elegáns kiállítás, selyem harisnyatartóval, könnyű viselet

 darabja 7 korona.

Vidéki megrendeléseknél elég a slussbőség megadása

Kostüm-kelmék

legdivatosabb ujdonság.

Teljes nagy választék már megérkezett. Felhívjuk a közönség szives figyelmét, hogy fekete és tegethof színekben kiváló finom, 140 cm. szélességben, egész külön kezelve hozzuk forgalomba.

Versenynélküli olcsó árak.

481

Használt ólom megvételre kerestetik.

Nagy választék csipkékben és olcsó aranyszővetekben.

Értesítsük a t. vásárló közönséget, hogy az olcsóságáról könnymert csipkeárnyékunkat továbbra is fogjuk vesezni, úgy, hogy minden heten újabb és újabb partik érkeznek, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(Asztalos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

A következő kizárólag

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női Ing R. schiffonból 75 kr.-tól feljebb	Zsebkendő tuatja 58—120 krtól feljebb
Női nadrág " 74 "	Férfi Ing R. R. schiffon 99 "
Glott alj l. dupla 125 "	Eső-ernyők 120 "
Lüszter alj l. dupla 125 "	Gallér osak 7 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Kézelő párja 8—16 "
Midervedő batizt 52—59 "	Harisnya 3 pár 50, 60 és 100 "
Batizt alj 125 "	Klasszekeztű párja 59—85 "
Taft selyem l. métere 68 "	Kézimunka kezdett kongré 125 "
Calkos selyem l. métere 82 "	Csipke, mäterje 1 "
Gyermekruhák 75 "	Csipke szövet 25 "

Női galoschni 1 for 35 kr. Férfi galoschni 1 forint 80 kr. Továbbá csipkeföggönyök, stórok, blazett madaris schweizeri hím. asak, női és férfi harisnyák, gyermek harisnyák, selyem és cérna kertyük, három női lehernezők, női kötők stb.

MEGLEPŐ OLCSÓ ÁRAK.

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivel hogy most nemet igen nagy mennyiségű újabb árak érkeztek.

Tisztelettel **Csipke Áruház.**

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt 1-20-tól kezdve. Blous 1.25 krajcár.

!!Hírnévre!!

szemek szert tenni az Olcsóság terén! Ezt csakis úgy érhetem el, ha jó és szép árut olcsón adok. — Elvtem eddig is az volt, hogy a legjobbat, a legjavától, kevés pénzért adjak. amiről már szívesen meggyőződést szerettek.

Áruimra még eddig panasz nem volt! Tehát

száját érdekében nézze meg azt a hatalmas választéku

cipő, kalap és uri divat cikkeket, melyek a tavaszi Saisonn már most megérkeztek.

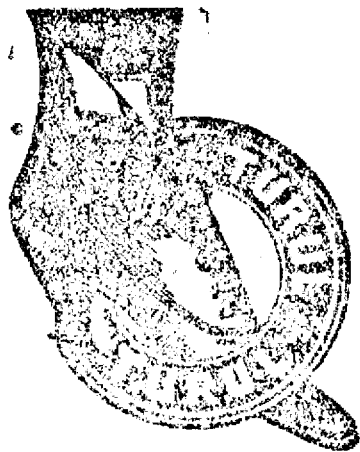
Kérem, ügyeljen a cégre!

KORÁNYI JENŐ Szabadság-tér 3. szám.

(A volt Winternitz-féle helyiség.)

Hogy cipőjavító-műhely a vevőközönség rendelkezésére áll. Mártek utáni rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek

Kérem kirakataim megtekintését.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert legjobb minősége.

TURUL CIPŐK

dacára az olcsó áraknak
a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns fagon.

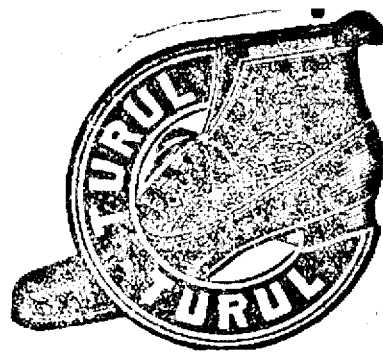
249

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaiiban Képes árjegyzék portómentesen. A monarchia legnagyobb cipőgyára.

„TURUL” Cipőgyár Részv.-Társ., Temesvár.

Központi főraktár: Arad, Andrásy-ut, Minorita-épület.

Uj üzletvezető: ECKER PÉTER.

Legnagyobb választék mindenfajta cipőáruban, elismert kitűnő minőségben

Apró hirdetések.

Keresünk vételre

modern könyveket, egész könyvtárakat. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrásy-tér 16. Gyakornokok felvétetnek Andrásy-téri üzletünkben. Keresünk vételre egy használt Wertheim szekrényt. 555

Kiadó

5 szoba, fürdő-szoba, összes mellék-helyiségekkel, villany-világítással ellátott, teljesen külön álló földszintes lakás azonnal, vagy május hó 1-re. Ugyanott egy utcai bejárattal, száraz világos műhely, vagy raktárhelyiség kiadó Hasszinger-utca 5. sz. 939

Jég

mű vagy termés jég, háztartási célokra április 1-ől naponta házhoz szállítva 6 és 7 koronás havi bérletben előjegyezhető és megrendelhető az Aradi jégtelep jéggyáránál. Telefon 199. szám. 1017

Szöllőkaró

prima tölgyfából készült, 7 láb magas, kapható waggenszámra Vass József fakereskedésében, Ujarad. 991

Ápateleken

egy 4 kat. holdas szőlő kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet Kotzó Károly tulajdonosnál Garbán u. p. Borosjenő. 1001

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színét ha azt naponta egyszer Hair-regeneratorral megnedvesítjük. Nagy üveg ára 2 korona Főraktár Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon. 8 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld.

E helyezés miatt

kiadó május hó 1-ére külön álló ház négy szoba, fürdőszoba, konyha, mosókonyha és pincével — szőlő kerttel és parkírozott udvarral, az udvarban külön egy szoba és konyhából álló lakással. Bővebbet Dömötör Zsigmond máv. mérnök-nél. Üzletvezetőség d. e. 8 órától 2 óráig. 1071

Eladó ház és kiadó lakások

2 nctai szoba hozzátartozóval április 1-sőre, egy udvari szoba konyha éléskamra elsőre, asztalos műhely padozott 6 legényre elsőre, istálló 6 lóra, kocsis lakás szénapádlás azonnal kiadó. Volt Alsómolnár-utca 8. most Part-utca 4. Orosz L. Mátyás háztulajdonosnál. 1075

Kerpel Izsó

ajánlja 100,000 kötetes kölcson-könyvtárát, melyben minden újdonság azonnal kapható. 80.000 kötetes zenemű kölcsonzó intézet. Előnyös vidéki bérlet zeneművekre és könyvekre. Veszek egész könyvtárakat és hangjegyeket legmagasabb áron. Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, stb. gvári raktára. Bonyilvántartási ívek kés lete. A Révai Lexikon részletfizetésre is kapható. Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedése Aradon. 4071

Mester Frigyes

kereskedelemtudományi tanfolyama, korábban az európai hírű kereskedelmi akadémia, Lipcse. Prospektusok ingyen. 6911

Egy fiatal

barna számár eladó. Edelspacher-utca 15. szám alatt. 1087

Üzyes géplirő

azonnali belépésre szerény igényekkel állást keres. Cim Gecse Károly, Demeter-utca 76. 1088

Ajánlom

a nagyérdemű közörség szives figyelmébe mosó és vasaló intézetemet, ugyszintén mindennemű tisztítást elvállalok. Arad, Deák Ferenc-utca 7. Szabó Balintné. 1062

Vámörő gőzmalom

jóforgalmu és kitűnő buzatermő vidéken, betegség miatt eladó. A malom ujonnan van építve. Bővebbet a helyszínen Doró Mártonnál, Opálos. (Aradm) 851

Vincellérnek ajánlok

a szőlő kezelésben teljesen jártas nős egyén. Fizetés megjelölésével az alábbi címen található meg. Buda Demeter Pankota Aradm 1094

M. Pécskán 22 év óta

fennálló jó forgalmu fűszer és vegyes üzlet, Italméréssel más vállalat miatt házzal együtt eladó, esetleg kiadó. Cim a kiadóban. 1092

Használt

Ólom

megvételre kerestetik

Fiatal, életvidám orosz hölgy

120,000 kor. vagyonnal, — 28 éves szabadgondolkodásu izraelita hölgy 50,000 kor. készpénzhozományyal (később még többet kap), — fiatal özvegy (kis fogadott leánykával) 50,000 korona vagyonnal — 19 éves árvalány 400,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy gyorsan férjhez menni óhajt. Schlesin-L. Berlin 18. 677

156—911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az 1911.—1912 évi téli idényben szükséges 2000 m³ cser és 1200 m³ bükkfa szállítása iránt folyó év március hó 27. d. e. 10 órakor árlejtést tart. Az ajánlatokban kitüntetendő a fa származási helye, a fa minősége nemkülömben azon év a mikor a fa vágatott.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 5% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban. Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az 1911. évi március hó 6-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Telefon 633. szám.

Fischer Armin

szobafestő és mázolómeister
Vörösmarty-utca 3 sz.

Elvállal szobafestő és mázoló-munkákat legegyszerűbb kivitelől legdiszeseobb, t. v. ábbá természetes fautánzatokat (flore-rozást) színes üvegekkel kirakott gipszfestést úgy helyben, mint vidéken. 101

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-gyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Uri leányok

fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra fölve-tetnek.

Nagy Sándor

szobrász
Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Mairóvitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű fi-gurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és fénykép után, sírmitékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legelőbb árért. 4407

ARADON Szabadság tér 12. szám. 0	FISCHER	NAGY- ÁRUHÁZ
---	----------------	-------------------------

A tavaszi idényre nagy árkedvezmény.

Mélyen leszállított árak. ~~EX~~ ~~RE~~ Mélyen leszállított árak.

Férfi ing	finom fehér madepulánból csak cégemnél kapható	most	frt.	1.25	1.50	1.75
Férfi ing	divatos színekben, jó mosó voilból, gallér nélkül	most	frt.	1.29	1.35	1.50
Férfi ing	egész finom angol Saphierből elegáns mintákban	most	frt.	1.45	1.75	1.95
Nyári ing	dupla álló gallérral, jó mosó anyagból	most	frt.	1.10	1.25	1.35
Nyári ing	egész finom angol Saphierből dupla álló gallérral, ujdonságok	most	frt.	1.50	1.75	1.95
Uri kalap	divatos formában, strappának jó minőségben	most	frt.	1.35	1.50	1.75
Uri kalap	egész finom minőségben, divatos formák és színekben	most	frt.	1.90	2.25	2.50
Kemény-kalap	elegáns formákban, finom minőségű	most	frt.	1.95	2.50	2.90
Gyermek-kalap	minden színben, divatos formában	most	frt.	1.—	1.25	1.50
Angol sapkák	nagy választékban férfiak és gyermekek részére	most	frt.	— .50	— .90	1.50
Alsó nadrág	finom köpper vagy vászonból német és francia szabásu ...	most	frt.	— .75	— .95	1.25
Esőernyők	alkalmi vétel, jó minőségű, csak cégemnél olyan olcsók	most	frt.	1.39	1.50	1.75

Selyem nyakkendő-ujdonságok rendkívül olcsó árban.

Alkalmi vételek külön osztály, páratlan olcsó árak csak cégemnél kaphatók.

Finom harisnya divatszínű	19 kr.	Sportsapka szövetből	45 kr.	Női kezításkák bőrből	65 kr.
Selyem nyakkendők nagy választékban	25 kr.	Sétabát nagy választékban	45 kr.	Női harisnya, divatos	39 kr.
Batisit zsebkendő finom minőségű	19 kr.	Pénztárcák bőrből	45 kr.	Női gummi övek divatos	50 kr.
Cérna keztyű színes	29 kr.	Cigaretta és szivartárca bőrből ...	75 kr.	Női ingek jó minőség	95 kr.

Gyermekkoszik gyári raktára. Olcsó árak 5 forinttól 50 forintig.